

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY BRZOSTEK

na lata 2021-2030

PROJEKT

BIA CONSULTOR | BRZOSTEK | 2022

Jednostka strategiczna:

Miasto i Gmina Brzostek

ul. Rynek 1, 39-230 Brzostek

telefon:+48 14 680 30 26

e-mail:sekretariat@brzostek.pl

Wykonawca dokumentu:

Bia Consultor Rybka-Ciurzyńska, Ciurzyński Spółka jawna

ul. Białobórska 17c

77-304 Rzeczenica

Telefon: tel. +48 59 725 17 74

e-mail:biuro@bia-consultor.pl

Zespół autorski pod kierownictwem:

Lecha A. Ciurzyńskiego i Łukasza Jurkowląca.

Na podstawie porozumienia podpisanego z Akademią Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi, Wydział Zamiejscowy w Jaśle, w realizacji niniejszej diagnozy brał udział zespół studentów

1. Natalia Madej;
2. Magdalena Warchoń;
3. Mateusz Michalec;
4. Karolina Więcek;
5. Edyta Wójcik;
6. Ewa Smoilińska;
7. Adrianna Smagacka;
8. Agnieszka Michalska.

Spis treści

Wstęp	4
Podsumowanie diagnozy społeczno – gospodarczej	5
Obszar społeczny	5
Obszar gospodarczy	6
Obszar przestrzenny	6
Analiza SWOT	8
Wizja i misja rozwoju gminy	15
Wizja Miasta i Gminy Brzostek	15
Misja Miasta i Gminy Brzostek	15
Cel główny Strategii Rozwoju	16
Główne obszary interwencji oraz schemat graficzny strategii	16
Cele strategiczne i cele operacyjne	18
Model Struktury Funkcjonalno-przestrzennej.....	33
Zakres i zawartość modelu funkcjonalno-przestrzennego	33
Charakterystyka obszarów i kierunków interwencji	33
Graficzny model funkcjonalno-przestrzenny	35
Model wdrażania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek.....	38
Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	39
Finansowanie realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek	41
Spójność Strategii Rozwoju Miast i Gminy Brzostek z innymi dokumentami strategicznymi.....	43
Spójność z dokumentami na poziomie krajowym	43
Spójność z dokumentami na poziomie regionalnym	46
Spójność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym	47
Monitoring i ewaluacja strategii.....	49
Literatura	50
Spis rysunków	51
Spis tabel	51

Wstęp

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021 - 2030, to jeden z najważniejszych dokumentów, który określa strategiczne kierunki rozwoju gminy na najbliższe lata. Obszary interwencji, cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań są odzwierciedleniem wizji rozwoju Miasta i Gminy Brzostek, a także misji, która przyświeca całej samorządowej wspólnotce.

Niniejszy dokument stanowi mapę drogową rozwoju i plan o charakterze strategicznym, który pozwoli w efektywny i zrównoważony sposób rozwiązywać lokalne problemy i wychodzić naprzeciw rodzącym się potrzebom i wymaganiom, które przed rozwijającymi się lokalnymi społecznościami stawiają zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne i makrospołeczne. Zmieniająca się rzeczywistość społeczna i ekonomiczna wymusza bowiem gotowość do zmian i elastyczność, pozwalając na dostosowywanie się do zmienności uwarunkowań.

Dokument Strategii Rozwoju powstał dzięki zaangażowaniu wielu podmiotów. W pracach nad Strategią uczestniczyli: eksperci, radni, urzędnicy, przedstawiciele instytucji publicznych. Bardzo duży wpływ, na ostateczny kształt dokumentu, mieli także mieszkańcy Gminy Brzostek, którzy brali udział w zrealizowanych na terenie gminy badaniach społecznych. To właśnie przeprowadzone konsultacje społeczne pokazały jak ważna jest rola przedstawicieli lokalnej społeczności. Zaangażowanie mieszkańców zaowocowało przede wszystkim identyfikacją lokalnych problemów oraz oczekiwań społeczności.

Przyjęta Wizja oraz odpowiadająca jej Misja i Cele potwierdzają, iż Gmina Brzostek w najbliższych latach może stać się liderem innowacyjnych i twórczych rozwiązań, które są motywowane potrzebami dynamicznie rozwijającej się społeczności lokalnej.

Podsumowanie diagnozy społeczno – gospodarczej

Zgodnie z zapisami art. 10a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju sporządza diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej. Zatem dokument diagnozy był materiałem pomocniczym i wyjściowym dla opracowania strategii. W pracach nad strategią, diagnozę społeczno-gospodarczą podzielono na dwa etapy. Pierwszą jej częścią były konsultacje społeczne - zebranie opinii i oczekiwań mieszkańców i przedstawicieli lokalnej społeczności, w drugim etapie przeprowadzono badania w oparciu o dane zastane, stosując metodę tzw. „desk research”.

Głównym celem przeprowadzonych konsultacji społecznych (w I-szym etap badań) było zaangażowanie mieszkańców w proces tworzenia dokumentu strategicznego poprzez procesy partycypacji. Założeniem, przyjętym przez władze Gminy, było jak najdokładniejsze zdiagnozowanie potencjałów rozwojowych oraz problemów, które mogą hamować rozwój gminy. Jak już wcześniej wspomniano, konsultacje społeczne zakładały, że w proces budowania dokumentu strategicznego zostaną zaangażowane osoby pochodzące z terenu całej gminy, wywodzące się z różnych środowisk i reprezentujące różne opinie i postawy. Zostało to osiągnięte przez realizację badań ankietowych. Badania ilościowe zostały zaprojektowane zarówno w oparciu o ankietę internetową.

W II-gim etapie prac diagnostycznych, przeprowadzono analizę sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta i Gminy Brzostek w oparciu o metodę „desk research”. Jest to metoda badawcza, która sprowadza się do analizy zapisów dostępnych źródeł danych, obejmującej w szczególności ich kompilację, wzajemną weryfikację i przetwarzanie. Analiza taka stanowi bazę do wypracowania wniosków w temacie badanego problemu. Podstawę diagnozy stanowiły dane z ogólnodostępnych portali branżowych (w tym: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, rejestry jednostek oświatowych, rejestry urzędów administracji publicznej, itp.) oraz specjalistyczne dane kartograficzne, a także szczegółowe raporty i dane analityczne opracowane przez Urząd Miasta i Gminy Brzostek.

Wynik prac diagnostycznych przedstawiono w odrębnym raporcie, pn.: „Diagnoza społeczno-gospodarcza Miasta i Gminy Brzostek”.

Do wejścia w życie nowelizacji przepisów prawa dotyczących prowadzenia polityki rozwoju, diagnoza stanowiła zwykle integralną, obszerną część strategii i była elementem treści przyjmowanej uchwałą rady gminy. W związku z nowelizacją ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju - rozdział diagnostyczny w dokumencie strategii, zastąpiono wnioskami, które wynikają z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Obszar społeczny

- Gmina Brzostek charakteryzuje się niewielkim spadkiem liczby mieszkańców. W ciągu ostatnich 10 lat liczba mieszkańców Gminy Brzostek zmniejszyła się o 2,8%;
- struktura wieku mieszkańców gminy wskazuje na przewagę osób w wieku produkcyjnym, a liczba osób w wieku produkcyjnym rośnie;
- zapotrzebowanie na pomoc środowiskową w Gminie Brzostek jest relatywnie wyższe niż w innych regionach, aczkolwiek badania społeczne potwierdzają, iż gmina w sposób wystarczający wypełnia zadania własne w tym zakresie;

- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w okresie ostatnich 10 lat maleje;
- w zakresie ochrony zdrowia, badania wskazują na dostępność do świadczeń i procedur medycznych, a ilość porad medycznych udzielonych na 1 mieszkańca jest niższa niż dla innych obszarów analizy;
- na terenie gminy funkcjonuje 14 rozproszonych placówek oświatowych, wszystkie placówki są placówkami publicznymi – dostęp do edukacji jest relatywnie dobry;
- oferta kulturalna gminy bazuje głównie na działalności Centrum Kultury i Czytelnictwa, które prowadzi działalność w dziedzinie tworzenia i upowszechniania różnych dziedzin kultury służących rozwojowi i potrzeb kulturalnych mieszkańców – ilość imprez kulturalnych w analizowanym okresie wykazywała trend malejący, zaś ilość osób korzystających z usług bibliotecznych w badanym okresie była relatywnie stała;
- gmina posiada bogatą i zróżnicowaną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, a także przyrodniczo-przestrzenną, która umożliwia uprawianie różnego rodzaju aktywności fizyczne, stanowiąc jednocześnie potencjał turystyczny;
- na terenie gminy obserwuje się zbliżone do innych regionów wskaźniki zinstytucjonalizowanej aktywności społecznej (organizacje pozarządowe);
- w gminie notowany jest wyższy, niż na innych obszarach porównywalnych, wskaźnik obciążenia izb mieszkalnych ilością mieszkańców, aczkolwiek obserwuje się trend rosnący bazy lokalowej.

Obszar gospodarczy

- wskaźniki aktywności gospodarczej (przedsiębiorczości) wskazują na znacznie większą przedsiębiorczość mieszkańców Gminy Brzostek w stosunku do mieszkańców innych regionów;
- na terenie gminy obserwuje się stały i stabilny przyrost ilości przedsiębiorstw, szczególnie podmiotów „mikro”, tj. zatrudniających do 9 osób, o własności prywatnej;
- gmina notuje niższe i stale malejące wskaźniki bezrobocia w porównaniu do innych regionów;
- sytuacja finansowa gminy jest stabilna, dochody przypadające na 1 mieszkańca wskazują na wysoki potencjał finansowy gminy;
- oferta inwestycyjna gminy jest w dużym stopniu podporządkowana i ograniczana przez obszary szczególnie cenne przyrodniczo;
- oferta inwestycyjna gminy, która jest kierowana dla sektora gospodarczego wymaga sformalizowania i właściwej komunikacji, w szczególności także ponadregionalnej;

Obszar przestrzenny

- powierzchnia gminy Brzostek nie odbiega od średniej statystycznej gminy wiejsko-miejskiej;
- Gmina Brzostek położona jest na terenach podgórskich, z dala od dużych i wysoko zurbanizowanych aglomeracji miejskich i przemysłowych. Na obszarze gminy występuje względnie rozległa sieć powierzchniowych cieków wodnych. Gmina Brzostek położona jest z dala od dużych aglomeracji miejskich. Analiza wskazuje na małą, względnie umiarkowaną dostępność do środków komunikacyjnych innych niż komunikacja kołowa (lotniska i linie kolejowe).

- kierunki zagospodarowania przestrzennego zakładają przede wszystkim rozwój rolnictwa oraz zachowanie wartości zasobów przyrodniczych, z centralnie zlokalizowanymi obszarami aktywności gospodarczej, co wprowadza względnie duże ograniczenia w realizacji innych kierunków rozwoju.
- gminę charakteryzuje bardzo niski (<2%) wskaźnik pokrycia obszarów postanowieniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.
- na obszarze gminy zidentyfikowano tereny zagrożone osuwiskami. Tereny te zlokalizowane są na obszarach rolniczych i przyrodniczo chronionych. obszar gminy Brzostek w 100% pokryty jest różnymi formami ochrony przyrody, co warunkuje różnego rodzaju ograniczenia w rozwoju zarówno gminy, jak i planów inwestycyjnych mieszkańców i przedsiębiorców.
- tereny gminy w dużym stopniu wykorzystywane są rolniczo (68% udział w powierzchni). Grunty rolne głównie kwaśne o przeważającej klasie bonitacji IV – VI. Ponad 30% obszaru gminy jest zalesiona, a główne zalesienia zlokalizowane są na obszarach Parku Krajobrazowego.
- gospodarka ściekami komunalnymi wykazuje rosnący wskaźnik przyłączenia mieszkańców do sieci, aczkolwiek wskaźnik skanalizowania wynosi 34%, względnie duża liczba mieszkańców korzysta ze zbiorników na nieczystości płynne (szamba)
- stan i zasięg sieci dróg zlokalizowanych na terenie gminy jest zadowalający i obserwuje się coroczny ich przyrost. Drogi gminne (lokalne i zbiorcze) są sukcesywnie przebudowywane i modernizowane (w tym wyposażane w ciągi piesze i drogi rowerowe);
- w granicach administracyjnych gminy zlokalizowana jest droga krajowa (DK73), a także dróg powiatowe, zapewniające wystarczające skomunikowanie gminy z pozostałymi regionami. Siatka dróg gminnych koresponduje z siecią ponadgminną;
- mały obszar gminy – tereny przy Wiśloce, w tym niektóre tereny zurbanizowane, zlokalizowane są w pobliżu terenów zagrożonych powodzią;
- gmina realizuje programy związane z ochroną środowiska, mające na celu realizację polityk zrównoważonego rozwoju;

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem analitycznym służącym do weryfikacji potencjału wewnętrznego organizacji oraz wpływu otoczenia dalszego i bliższego na analizowaną organizację. Celem analizy SWOT jest określenie aktualnej pozycji strategicznej organizacji i perspektyw jej rozwoju.

Elementami analizy są czynniki klasyfikujące:

S – Strengths – **silne strony organizacji** – czynniki wyróżniające organizację w otoczeniu, których wykorzystanie może sprzyjać jej rozwojowi;

W – Weaknesses – **słabe strony organizacji** – czynniki, których niewyeliminowanie bądź brak ich kompensacji, będzie powodować negatywny wpływ, bądź zahamowanie rozwoju organizacji;

O – Opportunities – **szanse** – uwarunkowania zewnętrzne, których umiejętne wykorzystanie może pozytywnie wpłynąć na rozwój organizacji;

T – Threats – **zagrożenia** – czynniki, które w momencie analizy są neutralne dla organizacji, aczkolwiek w przyszłości mogą być zagrożeniem dla efektywności działania i rozwoju organizacji.

Dla wyłonienia elementów mocnych i słabych stron gminy (SW) wykorzystano podział czynników wg metody zrównoważonej karty wyników, tj. określenie wpływu zasobów oraz procesów gminnych z perspektywy klientów (mieszkańców), perspektywy finansowej, możliwości rozwoju oraz procesów wewnętrznych.

Dla określenia czynników zewnętrznych, które stanowią szanse i zagrożenia dla rozwoju i funkcjonowania gminy, przyjęto podział elementów wg. metody PESTEL, tj. podział na uwarunkowania polityczne-prawne (P) [dla potrzeb strategii połączono otoczenie polityczne z prawnym - "L"), makroekonomiczne (E), społeczne (S), Technologiczne oraz ekologiczne (Ec).

Tabela 1. Mocne strony Miasta i Gminy Brzostek.

Mocne S (strenghts)	
Perspektywa mieszkańca	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>dobry dostęp do opieki przedszkolnej oraz do opieki nad dziećmi do lat 3;</i></p> <p><i>łatwy dostęp do handlu i usług (sklepy, markety, apteki, punkty usługowe);</i></p> <p><i>dużą liczbą placówek edukacyjnych i rozbudowana baza edukacyjne ułatwiająca dostęp do usług oświatowych;</i></p> <p><i>dobra jakość i dostęp do świadczeń opieki społecznej;</i></p> <p><i>rozbudowana i powszechnie dostępna infrastruktura sportowa;</i></p> <p><i>dobry stan i dostępność do obiektów kulturalnych;</i></p> <p><i>dostęp do opieki zdrowotnej na poziomie POZ oraz nie duża odległość do świadczeń szpitalnych;</i></p> <p><i>wysoka dostępność do miejsc rekreacyjnych;</i></p> <p><i>funkcjonująca komunikacja gminna;</i></p> <p><i>wysokiej jakości gminna infrastruktura drogowo-komunikacyjna;</i></p> <p><i>duża atrakcyjność turystyczna miasta i gminy Brzostek;</i></p> <p><i>stały przyrost ilości zasobów mieszkaniowych na terenie gminy;</i></p> <p><i>wysoka ocena działań i przedsięwzięć podejmowanych przez samorząd gminny;</i></p> <p><i>bardzo atrakcyjne warunki przyrodnicze gminy;</i></p> <p><i>wysokie poczucie bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy;</i></p> <p><i>wysoka ocena korzyści wynikających z lokalizacji gminy;</i></p> <p><i>wysoka integracja społeczna mieszkańców;</i></p> <p><i>zadowalający wskaźnik jakości życia w porównaniu do innych gmin w Polsce;</i></p> <p><i>malejąca liczba osób przypadająca na 1 izbę mieszkalną;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające bezpośrednio na atrakcyjność osadniczą gminy z perspektywy mieszkańca</i></p>
Perspektywa finansowa	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>stabilna sytuacja finansowa (zrównoważony budżet);</i></p> <p><i>niski wskaźnik zadłużenia (brak nadmiernego długu samorządowego);</i></p> <p><i>wyższa niż w innych regionach liczba przedsiębiorstw (szczególnie mikro) - wpływ na dochody z udziału w PIT;</i></p> <p><i>malejąca ilość osób korzystających z opieki społecznej;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające na zdolność gminy do finansowania i realizacji celów</i></p>
Perspektywa rozwoju - potencjał na przyszłość	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>duży potencjał turystyczny wynikający z atrakcyjnego położenia oraz walorów przyrodniczych i historycznych;</i></p> <p><i>większa niż w innych regionach przedsiębiorczość mieszkańców;</i></p> <p><i>korzystne warunki przyrodnicze, stwarzające możliwości prowadzenia działalności rolniczej we wszystkich stosowanych obecnie systemach tj. konwencjonalnym, zrównoważonym i ekologicznym;</i></p> <p><i>nawiązane umowy o współpracy międzynarodowej;</i></p> <p><i>wskaźnik bezrobocia niższy niż w większości gmin ościennych;</i></p> <p><i>względnie wysoka aktywność inwestycyjna mieszkańców;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające na możliwość wykorzystania zasobów i potencjału wewnętrznego gminy</i></p>

<p><i>umiarkowane zagrożenie suszą na obszarze gminy;</i> <i>prowadzone przez gminę programy ochrony powietrza i ich dostępność dla mieszkańców;</i> <i>powszechnie prowadzone przez gminę programy edukacji ekologicznej;</i></p>	
<p>Perspektywa organizacyjna - procesów wewnętrznych</p> <p><i>łatwy dostęp do usług z zakresu ochrony zdrowia (szpital, przychodnie, apteki, placówki);</i> <i>brak osób oczekujących na mieszkanie komunalne;</i> <i>regionalny system ostrzegania przeciwpowodziowego;</i> <i>niski odsetek dróg gminnych i miejskich wymagających remontu;</i> <i>rosnący wskaźnik zwodociągowania mieszkańców gminy;</i> <i>stale rosnący wskaźnik skanalizowania gminy (2-krotny przyrost w badanym okresie);</i> <i>intensywniejszy wzrost ilość infrastruktury w stosunku do wzrostu ilości mieszkań w gminie;</i> <i>bardzo duży wskaźnik ilości klienckich przyłączy gazowych w porównaniu do innych regionów;</i> <i>względnie wysokie wskaźniki odpadów zbieranych selektywnie;</i> <i>znacznie wyższy wskaźnik objęcia mieszkańców usługą odbioru odpadów komunalnych, w porównaniu do innych regionów porównywanych;</i></p>	<p>rodzaj wpływu na potencjał gminy</p> <p><i>czynniki wpływające na możliwość wykorzystania istniejących procesów wewnętrznych do realizacji celów i zamierzeń</i></p>

Tabela 2. Słabe strony Miasta i Gminy Brzostek.

Słabe W (weaknesses)	
Perspektywa mieszkańca	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>duża odległość od dużych aglomeracji i węzłów komunikacji publicznej ponadregionalnej (kolej, lotnisko);</i></p> <p><i>duża ilość przedsiębiorstw mikro i małych (brak b. dużych przedsiębiorstw) - rynek pracodawcy; relatywnie mała liczba dostępnych miejsc pracy (mało dużych firm i dużo mikro działalności, które nie generują miejsc pracy);</i></p> <p><i>spadek ilości mieszkańców gminy;</i></p> <p><i>spadek ilości osób w wieku produkcyjnym;</i></p> <p><i>niski dostęp do zróżnicowanych miejsc pracy na terenie gminy Brzostek;</i></p> <p><i>mniejsza dostępność do świadczeń medycznych i opieki medycznej w porównaniu do innych badanych regionów;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające bezpośrednio na atrakcyjność osadniczą gminy z perspektywy mieszkańca</i></p>
Perspektywa finansowa	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>duży udział opieki społecznej i edukacji w wydatkach budżetowych;</i></p> <p><i>deficyt środków na oświatę (wydatki>subwencja oświatowa), dopłata z dochodów własnych;</i></p> <p><i>wyższy niż w innych regionach porównywanych wskaźnik intensywności pomocy społecznej;</i></p> <p><i>duża liczba placówek edukacyjnych generująca duże koszty ich utrzymania;</i></p> <p><i>spadek ilości uczniów w gminnych placówkach oświatowych;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające na zdolność gminy do finansowania i realizacji celów</i></p>
Perspektywa rozwoju - potencjał na przyszłość	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>niewykorzystany potencjał i nieukształtowana infrastruktura turystyczna;</i></p> <p><i>brak obwodnicy i tranzyt drogą DK73 przez miasto;</i></p> <p><i>niewystarczająca baza noclegowa – hotelowa;</i></p> <p><i>względnie wysoki odsetek dróg ponad gminnych wymagających remontu, a także brak wystarczającej przepustowości drogi krajowej DK73;</i></p> <p><i>brak systemowych działań i inkubacyjnego wsparcia przedsiębiorców;</i></p> <p><i>istniejące ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym związane z określonymi obszarami zagrożonymi osuwiskami;</i></p> <p><i>ograniczenia związane z ustanowieniem obszarów ochronnych (pokrycie 100% powierzchni gminy);</i></p> <p><i>niski wskaźnik pokrycia obszarów gminy postanowieniami MPZP;</i></p> <p><i>ujemne saldo migracji większa liczba ludności opuszczających gminę, nad nowymi mieszkańcami;</i></p> <p><i>niekorzystne saldo przyrostu naturalnego w ostatnim okresie analizy;</i></p> <p><i>rosnące wskaźniki obciążenia demograficznego;</i></p> <p><i>średnio urodzajne gleby rolne na obszarze gminy (klasa IV, V, VI);</i></p> <p><i>70% udział gruntów rolnych w powierzchni ogólnej gminy;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające na możliwość wykorzystania zasobów i potencjału wewnętrznego gminy</i></p>
Perspektywa organizacyjna - procesów wewnętrznych	rodzaj wpływu na potencjał gminy
<p><i>duży wskaźnik niezagospodarowanych wyrobów zawierających azbest;</i></p> <p><i>mniejsza ilość raportowanych odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców gminy w porównaniu do innych regionów porównywanych;</i></p> <p><i>komunikacja bazująca na własnych środkach transportu utrudniona komunikacja ponadgminna i regionalna;</i></p> <p><i>względnie niski wskaźnik skanalizowania gminy (~ 33%);</i></p> <p><i>mniejsze tempo wzrostu ilości zasobów mieszkalnych w porównaniu do innych regionów;</i></p>	<p><i>czynniki wpływające na możliwość wykorzystania istniejących procesów wewnętrznych do realizacji celów i zamierzeń</i></p>

Tabela 3. Szanse rozwojowe Miasta i Gminy Brzostek.

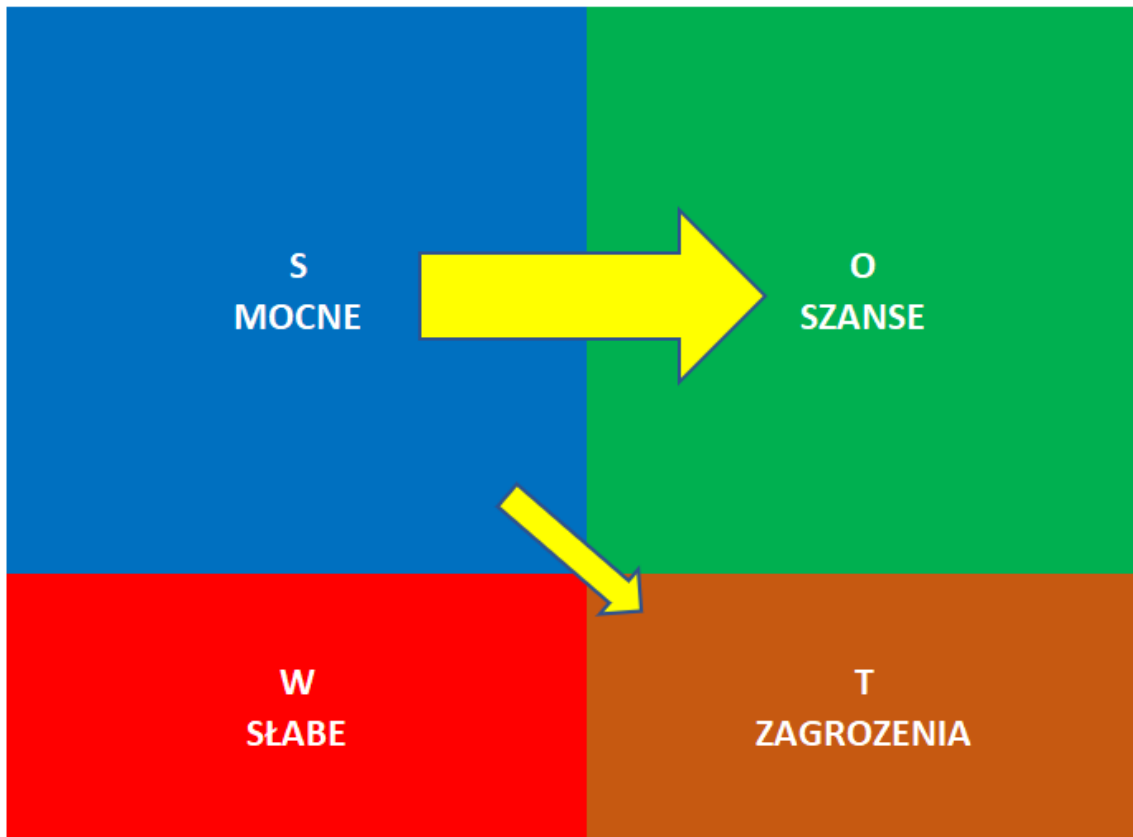
Szanse O (opportunities)	
Uwarunkowania polityczno-prawne [P]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>samorządność na poziomie gminy - możliwość stanowienia prawa miejscowego;</p> <p>funkcjonujące procedury i dobre praktyki partnerstwa publiczno-prywatnego;</p> <p>regulacja prawne sprzyjające współpracy ponadregionalnej (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne);</p>	<p>zjawiska polityczne i legislacyjne oraz elementy otoczenia polityczno-prawnego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania ekonomiczne [E]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>wzrost wartości krajowej turystyki oraz ekologicznych form rolnictwa;</p> <p>potencjalny dostęp do możliwości dofinansowania przedsięwzięć;</p> <p>wzrost świadomości ekonomicznej warunkującej nacisk na konsumpcję produktów lokalnych;</p> <p>możliwości pozyskiwania inwestorów na obszarach spoza dużych aglomeracji miejskich;</p> <p>powiększony wskaźnik intensywności pomocy publicznej (na podstawie komunikatu KE - 50%);</p> <p>umacniająca się rola ekonomii społecznej;</p>	<p>zjawiska makroekonomiczne oraz elementy otoczenia ekonomicznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
warunkowania społeczne [S]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>preferencje społeczne osiedlania się w oddaleniu od większych aglomeracji (mniejsza gęstość zaludnienia, mniejsze odległości, mniejsze koszty);</p> <p>preferencje społeczeństwa - wzrost popytu na zdrową żywność;</p> <p>preferencje społeczeństwa - zdalnych form pracy, uczenia się oraz spędzania wolnego czasu;</p> <p>możliwość wykorzystania synergii współpracy zagranicznej – bliskość Słowacji i Ukrainy;</p>	<p>zjawiska społeczne oraz elementy otoczenia społecznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania technologiczne [T]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>zmiany klimatyczne warunkujące osiedlanie się na terenach gwarantujących dostęp do wody;</p> <p>zmiana profilu działania gospodarki światowej z Industrialnej na Informacyjną. Przemysł 4.0;</p> <p>rozwój nowoczesnych technologii informatycznych, umożliwiających rozwój działalności poza obszarami wielkomiejskimi;</p> <p>projektowana na poziomie krajowym obwodnica Brzostku (DK73);</p> <p>możliwość wykorzystania potencjału pobliskich miast;</p> <p>projektowane zmiany przebiegów dróg powiatowych (np. 1316K);</p> <p>bliskość autostrady A4 (Rzeszów – Kraków);</p> <p>powszechność dostępu do indywidualnych środków transportu</p>	<p>zjawiska innowacyjności oraz elementy otoczenia technologicznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania ekologiczne (środowiskowe) [Ec]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>wzrastająca świadomość społeczna i chęć zamieszkiwania na terenach ekologicznie atrakcyjnych czystych;</p> <p>rozwój technologii wytwarzania energii w oparciu i źródła rozproszone i odnawialne (modele prosumencie);</p> <p>wzrastająca rola produkcji i usług zapewniających "zerowy ślad węglowy";</p> <p>wzrastające wymogi ograniczenia oddziaływania na środowisko;</p>	<p>zjawiska przyrodniczo-klimatyczne oraz elementy otoczenia ekologicznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>

Tabela 4. Zagrożenia rozwojowe Miasta i Gminy Brzostek.

Zagrożenia T (threats)	
Uwarunkowania polityczno-prawne [P]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>zagrożenie zmniejszeniem dochodów z tytułu udziału podatkowego;</p> <p>duże upolitycznienie decyzji ponadregionalnych i towarzyszące im podziały polityczne;</p> <p>zagrożenie zmniejszeniem roli samorządu terytorialnego;</p> <p>rosnące wymogi i obciążenie samorządów zadaniami zleconymi;</p> <p>niezrozumiałe nowe uwarunkowania fiskalne, które mogą doprowadzić do zatrzymania rozwoju przedsiębiorczości;</p> <p>działania wojenne poza granicami Polski;</p>	<p>zjawiska polityczne i legislacyjne oraz elementy otoczenia polityczno-prawnego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania ekonomiczne [E]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>zagrożenie spiralą inflacyjną;</p> <p>spadek tempa wzrostu gospodarczego – możliwe zagrożenie stagflacją;</p> <p>zagrożenie blokadą środków pomocowych z budżetu Unii Europejskiej;</p> <p>brak inwestorów i utrudniony dostęp do finansowania;</p> <p>wzrost obciążeń finansowych związanych z kosztami kapitału;</p> <p>rosnące obciążenia finansowe i koszty pracy;</p> <p>niesprzyjająca koniunktura w gospodarce światowej i krajowej (przedłużająca się pandemia);</p> <p>konkurencja z innymi regionami (gminy, powiat);</p>	<p>zjawiska makroekonomiczne oraz elementy otoczenia ekonomicznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania społeczne [S]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>duże i rosnące zapotrzebowanie na świadczenia medyczne;</p> <p>ujemny bilans demograficzny (globalnie w Polsce i w Europie);</p> <p>możliwy napływ uchodźców związany ze zmianami klimatycznymi oraz działaniami wojennymi;</p> <p>zaburzenia na rynku pracy;</p> <p>wysoka niechęć społeczeństwa do zmian (duże przyzwyczajenia);</p> <p>malejące zainteresowanie zinstytucjonalizowaną ofertą sportową i turystyczną;</p>	<p>zjawiska społeczne oraz elementy otoczenia społecznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania technologiczne [T]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>brak dostosowania systemu edukacyjnego do potrzeb rynku pracy;</p> <p>peryferyjne położenie regionu (niska dostępność transportowa);</p> <p>niedostatecznie rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna;</p> <p>niedostatecznie rozwinięta infrastruktura i źródła energii;</p>	<p>zjawiska innowacyjności oraz elementy otoczenia technologicznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>
Uwarunkowania ekologiczne (środowiskowe) [Ec]	wpływ na możliwości rozwoju gminy
<p>zmiany klimatyczne i wynikające z nich zagrożenia;</p> <p>rosnące wymogi i ograniczenia prawne związane z użytkowaniem zasobów środowiskowych;</p> <p>Zagrożenia klęskami żywiołowymi w tym: zagrożenie powodziowe i osuwiska;</p> <p>znaczący wzrost kosztów wybranych form ogrzewania (gaz ziemny);</p>	<p>zjawiska przyrodniczo-klimatyczne oraz elementy otoczenia ekologicznego, które wpływają na status i możliwości rozwojowe gminy</p>

Analiza korelacji czynników potencjału wewnętrznego organizacji (gminy, infrastruktury, zasobów oraz procesów wewnętrznych) oraz wpływu otoczenia dalszego i bliższego na Gminę Brzostek wskazuje na konieczność realizacji przede wszystkim strategii SO [strenghts → oportunites] (strategia maxi-maxi), tj. wykorzystania mocnych stron gminy w celu skorzystania z szans zewnętrznych, w mniejszym zaś stopniu strategii ST [strenghts → threats] (strategia maxi-mini), tj. strategii wykorzystania mocnych stron gminy w celu zapobiegania działaniu zagrożeń zewnętrznych.

Rysunek 1: Relacja czynników SWOT

Powyższe wnioski były podstawą sformułowania wizji, misji oraz celów strategicznych wraz z odpowiadającymi im kierunkami działania.

Wizja i misja rozwoju gminy

Wizja Miasta i Gminy Brzostek

Wizja gminy, to projekcja oczekiwań wobec samorządu, które określone są w długiej perspektywie czasowej. Wizja wyznacza pożądany stan docelowy, w określonej perspektywie czasowej. Perspektywa ta mierzona jest w latach obowiązywania dokumentu strategicznego. W niniejszym przypadku jest to rok 2030.

Gmina Brzostek jest sprzyjającym miejscem życia dla mieszkańców, turystów odwiedzających gminę oraz gospodarstw rolnych. To obszar atrakcyjny kulturowo i przyrodniczo, nastawiony na rozwój nowoczesnej infrastruktury, efektywnego rolnictwa i ekologicznych sektorów działalności gospodarczej.

To gmina, która uwzględnia potrzeby oraz dążenia lokalnej społeczności, wychodząc naprzeciw aspiracjom swoich mieszkańców

Misja Miasta i Gminy Brzostek

Misja jest syntetycznym opisem podstawowych wartości, przyświecających zarówno władzom lokalnym jak i mieszkańcom. Misja gminy jest ideą, która w sposób ogólny określa kierunek działań, mające doprowadzić do osiągnięcia docelowego stanu, opisanego przez wizję rozwoju.

Gmina Brzostek - atrakcyjna turystycznie, czysta ekologicznie, zasobna ekonomicznie dzięki: bogatemu dziedzictwu kulturowemu, wyspecjalizowanemu rolnictwu, zmodernizowanej infrastrukturze technicznej oraz turystyce, wykształconym mieszkańcom i ich przedsiębiorczości; przyjazna dla mieszkańców, inwestorów i gości.

Cel główny Strategii Rozwoju

Określony w wizji gminy stan docelowy jak i deklaracja dotycząca misji stanowią podstawę do określenia celu głównego, kluczowych dla Miasta i Gminy Brzostek obszarów interwencji, celów strategicznych oraz przypisanych im celów operacyjnych. Cel główny Strategii Rozwoju Gminy został określony jako:

**Gmina Brzostek miejscem dynamicznego rozwoju
ekonomicznego, otwartym na innowacyjne przedsięwzięcia
oraz miejscem przyjaznym dla
mieszkańców, turystów i inwestorów**

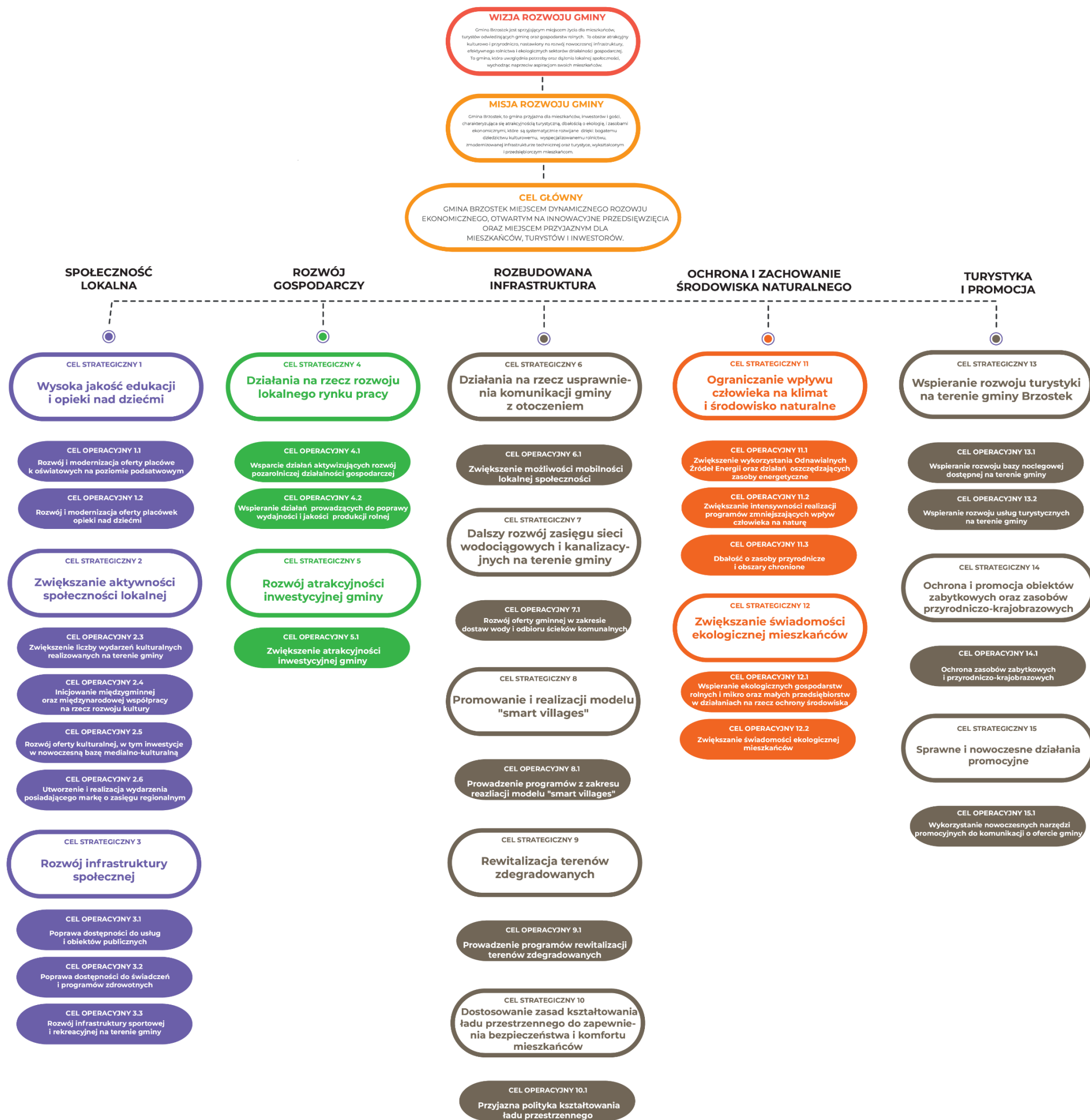
Główne obszary interwencji oraz schemat graficzny strategii

Cel główny Strategii Rozwoju Gminy Brzostek wyznacza ogólny pożądaný stan docelowy gminy. W wyniku prac nad niniejszym dokumentem zostały określone główne i kluczowe dla Gminy Brzostek obszary interwencji.

Niniejszy dokument określa 5 obszarów interwencji: „Społeczność lokalna”, „Rozwój gospodarczy”, „Rozbudowana infrastruktura”, „Ochrona i zachowanie środowiska naturalnego” oraz „Turystyka i promocja”. Każdy z obszarów interwencji zawiera wyznaczone cele strategiczne oraz odpowiadający im cele operacyjne. Tak określonym celom przyporządkowano kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty, możliwe do osiągnięcia dzięki realizacji poszczególnych celów operacyjnych. Dla zapewnienia ewaluacji i weryfikacji efektów realizacji celów operacyjnych zapewniono mierzalność celów, poprzez przypisanie im wybranych wskaźników. Schemat graficzny zawierający obszary interwencji, cele strategiczne oraz cele operacyjne zamieszczono poniżej.

Rysunek 2. Model graficzny Strategii Rozwoju Gminy Brzostek.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BRZOSTEK DO ROKU 2030

Cele strategiczne i cele operacyjne

OBSZAR INTERWENCJI: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

CEL STRATEGICZNY: 1 WYSOKA JAKOŚĆ EDUKACJI I OPIEKI NAD DZIEĆMI

Tabela 5: Cel operacyjny 1.1. Rozwój i modernizacja oferty placówek oświatowych na poziomie podstawowym

Cel operacyjny 1.1. Rozwój i modernizacja oferty placówek oświatowych na poziomie podstawowym			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
ustawiczne modernizowanie i doposażanie infrastruktury placówek edukacyjno-oświatowych	<ul style="list-style-type: none"> wyrównywanie szans kształcenia dzieci i młodzieży zachęcanie młodzieży do udziału w życiu społecznym i publicznym gminy tworzenie dobrych warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży wzmocnienie tożsamości lokalnej i przywiązania do gminy 	ilość zajęć pozalekcyjnych realizowanych dla dzieci i młodzieży	wzrost
wprowadzanie zróżnicowanej i bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć edukacyjnych i sportowych		wskaźnik egzaminu ośmioklasisty	wzrost
współpraca z organizacjami edukacyjnymi (szkoły wyższe, organizacje non-profit, fundacje charytatywne)		ilość zajęć realizowanych z udziałem organizacji zewnętrznych	wzrost
działania na rzecz osiągania wysokich wyników nauczania oraz indywidualnych osiągnięć uczniów			
wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli			

Tabela 6: Cel operacyjny 1.2. Rozwój i modernizacja oferty placówek opieki nad dziećmi

Cel operacyjny 1.2. Rozwój i modernizacja oferty placówek opieki nad dziećmi			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
budowa lub organizowanie nowych placówek opieki nad dziećmi (żłobki i przedszkola)	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie liczby dostępnych miejsc w przedszkolach niepublicznych oraz niepublicznych placówkach opiekuńczych dla dzieci do lat 3 rozszerzenie oferty edukacyjnej publicznych placówek wychowania przedszkolnego unowocześnienia procesu kształcenia poprzez wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia wykorzystujących nowoczesne technologie 	ilość miejsc w placówkach opieki nad dziećmi na 1000 mieszkańców	wzrost
zwiększenie ilości miejsc w placówkach opieki nad dziećmi			
poszerzenie i wzbogacenie treści programowych realizowanych przez publiczne placówki wychowania przedszkolnego (w tym zajęcia innowacyjne)		ilość zajęć dodatkowych realizowanych dla dzieci	wzrost

CEL STRATEGICZNY 2: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Tabela 7: Cel operacyjny 2.1. Zwiększanie dostępu do oferty kulturalnej

Cel operacyjny 2.1. Zwiększanie dostępu do oferty kulturalnej			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych realizowanych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie liczby wydarzeń artystycznych na terenie gminy 	liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia organizowane przez instytucje kultury	wzrost
inicjowanie międzygminnej oraz międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju kultury	<ul style="list-style-type: none"> ilość wydarzeń i imprez oferowanych przez instytucje kultury rozwój zaplecza 	ilość wydarzeń i imprez oferowanych przez instytucje kultury	wzrost
rozwój oferty kulturalnej, w tym inwestycje w nowoczesną bazę medialno-kulturalną	<ul style="list-style-type: none"> infrastrukturalnego i kadrowego instytucji kultury 	ilość wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym	wzrost
utworzenie i realizacja wydarzenia posiadającego markę o zasięgu regionalnym	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie tożsamości i przywiązania do gminy, w szczególności dzieci i młodzieży 	ilość inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe wraz z gminnymi instytucjami kultury	wzrost

Tabela 8: Cel operacyjny 2.2. Zwiększanie partycypacji społecznej

Cel operacyjny 2.2. Zwiększanie partycypacji społecznej			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
realizacja zadań w ramach inicjatywy lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> wzrost integracji mieszkańców gminy wzmocnienie świadomości o możliwości decydowania i wpływu na kierunki działania gminy 	wydatki na inicjatywę lokalną, wartość realizowanych zadań	wzrost
wykorzystanie potencjału mieszkańców w procesie opiniowania inicjatyw i rozwoju inicjatyw i planowanych przedsięwzięć		ilość przeprowadzonych konsultacji społecznych (w różnych formach)	wzrost
intensywna współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie oferty społeczno-kulturalnej (np. Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne)	<ul style="list-style-type: none"> wzrost świadomości obywatelskiej mieszkańców gminy 		
poszerzenie oferty kulturalnej świetlic			

Tabela 9: Cel operacyjny 2.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną

Cel operacyjny 2.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
realizacja polityki senioralnej oraz rozwój infrastruktury dla osób starszych oraz osób wykluczonych (Kluby Seniora, Centrum Usług Społecznych)	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie usług społecznych dla osób starszych wzrost bezpieczeństwa publicznego 	ilość zadań z zakresu polityki senioralnej	wzrost
prowadzenie działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego		ilość zadań wykonanych na rzecz osób wykluczonych	wzrost
kontynuacja realizacji programów profilaktycznych skierowanych do osób dorosłych		wydatki na zadania z programów dedykowanych osobom dorosłym	wzrost

CEL STRATEGICZNY 3: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Tabela 10: Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności do usług i obiektów publicznych

Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności do usług i obiektów publicznych			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
modernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z poprawą ich dostępności	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności do usług i obiektów • ułatwienie dostępu do usług dla osób z niepełnosprawnościami • zwiększenie stopnia wykorzystania narzędzi informatycznych 	ilość zadań związanych z poprawą dostępności do usług publicznych	wzrost
poprawa dostępności usług publicznych dla mieszkańców, w tym poprzez zwiększenie dostępności narzędzi informacyjnych			

Tabela 11: Cel operacyjny 3.2. Poprawa dostępności do świadczeń i programów zdrowotnych

Cel operacyjny 3.2. Poprawa dostępności do świadczeń i programów zdrowotnych			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
rozszerzenie oferty z zakresu opieki zdrowotnej skierowanej do osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie jakości zdrowia mieszkańców • rozwój i zwiększanie zakresu usług medycznych świadczonych dla mieszkańców • zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług medycznych 	ilość usług medycznych świadczonych przez gminny ośrodek zdrowia	wzrost
realizacja i zwiększanie jakości świadczenia usług medycznych w SGPZOZ w Brzostku		stosunek ilość pacjentów deklarujących korzystanie z usług gminnego ośrodka zdrowia do ilości osób zameldowanych na terenie gminy	wzrost
realizacja programy prozdrowotnych i profilaktycznych w oparciu o ośrodek zdrowia		ilość zrealizowanych programów profilaktycznych	wzrost

Tabela 12: Cel operacyjny 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy

Cel operacyjny 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
poprawa warunków funkcjonowania oraz doposażanie obiektów sportowo-rekreacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana trybu życia mieszkańców na aktywny i wykorzystanie związanych z tym mechanizmów profilaktyki zdrowotnej 	ilość zrealizowanych zadań na doposażenie obiektów	wzrost
modernizacja istniejących i budowa nowych obiektów infrastruktury rekreacyjno-sportowej			

OBSZAR INTERWENCJI: ROZWÓJ GOSPODARCZY

CEL STRATEGICZNY 4. DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU LOKALNEGO RYNKU PRACY

Tabela 13: Cel operacyjny 4.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej

Cel operacyjny 4.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
promowanie aktywności inwestycyjnej tworzącej nowe miejsca pracy	<ul style="list-style-type: none"> wzrost ilości miejsc pracy na terenie gminy zwiększenie aktywności inwestorów 	odsetek zarejestrowanych osób pozostających bez pracy	spadek
		ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy	wzrost
uwzględnienie w planach miejscowych terenów pod działalność usługową i produkcyjną	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie trendu spadku ilości osób pozostających bez pracy 	obszar gminy objęty postanowieniami MPZP o charakterze terenów inwestycyjnych	wzrost

Tabela 14: Cel operacyjny 4.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej

Cel operacyjny 4.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
organizowanie szkoleń dla rolników	<ul style="list-style-type: none"> promocja produktu lokalnego zagospodarowania nieużytków rolnych powstawania nowych oraz kreowanie sprzyjających warunków dla rozwoju już istniejących zwiększenie wydajności użytkowania terenów rolniczych 	ilość przeprowadzonych szkoleń i akcji edukacyjnych dla rolników	wzrost
promowanie scalania gruntów rolnych		ilość aktywnych gospodarstw rolnych	brak zmiany
oferowanie doradztwa oraz pomocy dla rolników decydujących się poprowadzić gospodarstwa ekologiczne		ilość akcji promocyjnych w przedmiocie możliwości uzyskania dofinansowania	wzrost
informowanie rolników o możliwościach pozyskania środków finansowych na rozwój gospodarstw			

CEL STRATEGICZNY 5: ROZWÓJ ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY

Tabela 15: Cel operacyjny 5.1. Zwieszanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Cel operacyjny 5.1. Zwieszanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego gminy poprzez tworzenie przestrzeni inwestycyjnych przeznaczonych pod usługi magazynowe i spedycyjne	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy • wzrost ilości inwestycji na terenie gminy • zwiększenie ilości miejsc pracy na terenie gminy	liczba miejsc pracy utworzonych przez małe i średnie przedsiębiorstwa	wzrost
stworzenie spójnej oferty inwestycyjnej na terenie gminy			
aktywna promocja oferty inwestycyjnej gminy		powierzchnia dostępnych terenów inwestycyjnych	wzrost

OBSZAR INTERWENCJI: ROZBUDOWANA INFRASTRUKTURA

CEL STRATEGICZNY 6: DZIAŁANIA NA RZECZ USPRAWNEINIA KOMUNIKACJI GMINY Z OTOCZENIEM

Tabela 16: Cel operacyjny 6.1. Zwiększenie możliwości mobilności lokalnej społeczności

Cel operacyjny 6.1. Zwiększenie możliwości mobilności lokalnej społeczności			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
rozbudowa sieci i infrastruktury drogowej i około drogowej (lokalnej i ponadlokalnej), w tym modernizacja dróg, chodników, mostów, oświetlenia	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego • zwiększenie mobilności i możliwości komunikacyjnej	ilość dróg i ciągów komunikacyjnych wymagających remontu	spadek
zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy		ilość połączeń komunikacji publicznej zapewniającej połączenia z sąsiednimi samorządami	wzrost

CEL STRATEGICZNY 7. DALSZY ROZWÓJ ZASIĘGU SIECI WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH NA TERENIE GMINY

Tabela 17: Cel operacyjny 7.1. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych

Cel operacyjny 7.1. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
rozbudowa systemu i stacji gminnych ujęć wody	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności gospodarki wodno-ściekowej • wzrost zasięgu usług świadczonych przez gminę, • wzrost przyłączy klienckich wod-kan • stałe zwiększanie atrakcyjności oferty osadniczej i gospodarczej gminy 	ilość odebranych ścieków w gminnych oczyszczalniach	wzrost
rozbudowa gminnej sieci kanalizacyjnej		ilość dostarczonej wody z gminnych ujęć	wzrost
zwiększenie ilości przetwarzanych ścieków komunalnych w instalacjach gminnych		liczba przyłączy wodociągowych w gminnej sieci wodociągowej	wzrost
intensyfikacja zagospodarowania osadów ściekowych		liczba przyłączy kanalizacyjnych w gminnej sieci kanalizacyjnej	wzrost

CEL STRATEGICZNY 8: PROMOWANIE I REALIZACJA MODELU „SMART VILLAGES”

Tabela 18: Cel operacyjny 8.1. Prowadzenie programów z zakresu realizacji modelu "smart villages"

Cel operacyjny 8.1. Prowadzenie programów z zakresu realizacji modelu "smart villages"			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej i komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • budowa modelu społeczeństwa informacyjnego • zwiększenie dostępności do usług cyfrowych • wykorzystanie możliwości zdalnych i hybrydowych modeli obsługi klienta i obiegu dokumentów • zmniejszenie wykorzystania konwencjonalnych zasobów materialnych 	ilość punktów z darmowym dostępem do Internetu	wzrost
rozszerzenie oferty e-usług świadczonych przez instytucje samorządowe		ilość szkoleń z zakresu podnoszenia kompetencji cyfrowych, odbytych przez pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych	wzrost
podnoszenie kompetencji cyfrowej pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych		ilość spraw urzędowych świadczonych przez urząd z wykorzystaniem kanałów informatycznych	wzrost
wspieranie inicjatyw służących wymianie informacji, wiedzy oraz doświadczeń			

CEL STRATEGICZNY 9: REWITALIZACJA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH

Tabela 19: Cel operacyjny 9.1. Prowadzenie programów rewitalizacji terenów zdegradowanych

Cel operacyjny 9.1. Prowadzenie programów rewitalizacji terenów zdegradowanych			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
rewitalizacja przestrzeni zdegradowanych na terenie gminy Brzostek	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja przestrzeni zdegradowanych na terenie gminy • nadanie nowych funkcji obszarom przemysłowym • ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych • renowacja zabytków, tworzenie przestrzeni publicznych oraz poprawa ładu przestrzennego 	opracowanie delimitacji obszarów zdegradowanych oraz Gminnego Programu Rewitalizacji	wzrost
niwelowanie występowania negatywnych zjawisk społecznych ekonomicznych i przestrzennych na terenie gminy Brzostek		Obszar gminy objęty działaniami rewitalizacyjnymi	wzrost
ograniczenie lub likwidacja zjawiska wykluczenia społecznego mieszkańców oraz pogłębiania się zjawiska degradacji więzi społecznych		liczba miejsc mogących stanowić obszary wsparcia dla lokalnej społeczności	wzrost

CEL STRATEGICZNY 10: DOSTOSOWANIE ZASAD KSZTAŁTOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA I KOMFORTU MIESZKAŃCÓW

Tabela 20: Cel operacyjny 10.1. Przyjazna polityka kształtowania ładu przestrzennego

Cel operacyjny 10.1. Przyjazna polityka kształtowania ładu przestrzennego			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
kontynuacja zwiększania obszaru gminy objętego postanowieniami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie spójności przestrzennej zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy • zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego gminy • prowadzenie właściwej polityki przestrzennej • zwiększenie komfortu i akceptacji mieszkańców 	obszar gminy objęty MPZP	wzrost
uwzględnienie w działaniach planistycznych tworzenia przestrzeni przeznaczonych pod przedsięwzięcia inwestycyjne			
dostosowanie przepisów prawa miejscowego związanego z zagospodarowaniem przestrzennym do wymogów prawa powszechnego		ilość działań podejmowanych w celu zmian prawa miejscowego związanych z dostosowaniem postanowień do prawa powszechnego	wzrost
wspieranie rozwoju gminy w korespondencji z ponadlokalnymi obszarami funkcjonalnymi i strategiami regionalnymi			
uwzględnienie w działaniach planistycznych wymogów planów zarządzania ryzykiem powodziowym			

OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO KOMUNIKACJA

CEL STRATEGICZNY 11: OGRANICZANIE WPŁYWY CZŁOWIEKA NA KLIMAT I ŚRODOWISKO NATURALNE

Tabela 21: Cel operacyjny 11.1. Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii oraz działań oszczędzających zasoby energetyczne

Cel operacyjny 11.1. Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii oraz działań oszczędzających zasoby energetyczne			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
wspieranie rozwiązań zwiększających wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie oddziaływania człowieka na degradację środowiska i zmiany klimatyczne ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii poprawa jakości środowiska naturalnego, w szczególności jakości powietrza 	ilość przedsięwzięć związanych z podnoszeniem efektywności energetycznej w budynkach gminnych	wzrost
ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy poprzez wymianę tradycyjnych źródeł energii na OZE		liczba przedsięwzięć zwiększających wykorzystanie OZE	wzrost
podnoszenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej		ilość wniosków na dofinansowanie wymiany pieców konwencjonalnych na ekologiczne.	wzrost
realizacja projektów ponadgminnych programów partnerskich związanych z wymianą pieców oraz instalacjami OZE			

Tabela 22: Cel operacyjny 11.2. Zwiększanie intensywności realizacji programów zmniejszających wpływ człowieka na naturę

Cel operacyjny 11.2. Zwiększanie intensywności realizacji programów zmniejszających wpływ człowieka na naturę			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
kontynuacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko naturalne wzrost aktywności właścicieli nieruchomości w zakresie działań zmierzających do usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest zapewnienie sprawnej i neutralnej środowiskowo gospodarki odpadami komunalnymi wzrost świadomości społeczeństwa w kwestii gospodarki odpadami 	wskaźnik osiągniętego poziomów odbioru odpadów komunalnych na 1 mieszkańca	wzrost
realizacja działań zmierzających do systematycznego usprawniania gospodarki odpadami		wskaźnik selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	wzrost
kontynuacja działań mających na celu utrzymanie wysokich wskaźników odzysku odpadów komunalnych i ich recyklingu		ilość niezagospodarowanego azbestu i wyrobów zawierających azbest	spadek
podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych zwiększających wiedzę na temat odpadów			

Tabela 23: Cel operacyjny 11.3. Dbłość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione

Cel operacyjny 11.3. Dbłość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
uwzględnienie w działaniach planistycznych prawidłowego balansu przestrzeni przeznaczonych pod przedsięwzięcia inwestycyjne z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo (zrównoważony rozwój)	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego gminy • zwiększenie ilości retencjonowanej wody u źródła • wzrost ilości terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych 	obszar gminy pokryty postanowieniami MPZP	wzrost
tworzenie terenów rekreacyjnych do spędzania czasu wolnego (tereny zielone, skwery, zadrzewienia, zieleńce, ścieżki zdrowia)		obszar terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	wzrost
wspieranie retencjonowania wód opadowych na terenie gminy		ilość punktów retencji wody u źródła	wzrost

CEL STRATEGICZNY 12: ZWIĘKSZANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW

Tabela 24: Cel operacyjny 12.1. Wspieranie ekologicznych gospodarstw rolnych i mikro oraz małych przedsiębiorstw w działaniach na rzecz ochrony środowiska

Cel operacyjny 12.1. Wspieranie ekologicznych gospodarstw rolnych i mikro oraz małych przedsiębiorstw w działaniach na rzecz ochrony środowiska			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych zwiększających wiedzę na temat mechanizmu Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ)	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój form przedsiębiorczości zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju • wykorzystanie walorów rolniczych i przyrodniczych gminy 	ilość działań z zakresu GOZ	wzrost
wspieranie i promowanie zasady społecznej odpowiedzialności biznesu		ilość działań szkoleniowo-informacyjnych z zakresu prowadzenia gospodarstw ekologicznych	wzrost
promocja zasad prowadzenia gospodarstw ekologicznych wśród mieszkańców gminy			

Tabela 25: Cel operacyjny 12.2. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców

Cel operacyjny 12.2. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
aktualizacja gminnych programów kształtujących programy proekologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości ekologicznej obejmujących kluczowe tematy związane z ochroną środowiska wśród dzieci i młodzieży • uzyskanie zerowego śladu węglowego w gospodarstwach ekologicznych na terenie gminy • zmniejszenie wpływu człowieka na środowisko i zmiany klimatyczne 	ilość podejmowanych inicjatyw edukacyjnych prowadzonych dla mieszkańców	wzrost
analiza problemu ubóstwa energetycznego na terenie gminy		opracowanie i aktualizacja programu wsparcia dla osób objętych ubóstwem energetycznym (ilość działań).	wzrost
organizacja imprez ekologicznych: pikników, kiermaszy i warsztatów			

OBSZAR INTERWENCJI: TURYSTYKA I PROMOCJA

CEL STRATEGICZNY 13: WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI NA TERENIE GMINY BRZOSTEK

Tabela 26: Cel operacyjny 13.1. Wspieranie rozwoju bazy noclegowej dostępnej na terenie gminy

Cel operacyjny 13.1. Wspieranie rozwoju bazy noclegowej dostępnej na terenie gminy			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
aktywne poszukiwanie inwestorów zewnętrznych chcących inwestować w powstawanie bazy noclegowej	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby całorocznych miejsc noclegowych • zwiększenie ilości sezonowych miejsc noclegowych • zwiększenie liczby dostępnych pól namiotowych i punkt gastronomicznych 	liczba całorocznych miejsc noclegowych	wzrost
budowa gminnej infrastruktury turystycznej (pola namiotowe, kempingi)			
wspieranie tworzenia infrastruktury turystycznej przez mieszkańców (miejsca noclegowych, punkty gastronomiczne, itp.)		liczba sezonowych miejsc noclegowych	wzrost
		liczba miejsc na polach noclegowych	wzrost

Tabela 27: Cel operacyjny 13.2. Wspieranie rozwoju usług turystycznych na terenie gminy

Cel operacyjny 13.2. Wspieranie rozwoju usług turystycznych na terenie gminy			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
identyfikacja i promocja szlaków turystycznych na terenie gminy (szlaki: rowerowe, piesze, konne)	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie spójnej oferty turystycznej • zwiększenie dostępności atrakcji turystycznych • zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę 	liczba turystów	wzrost
organizacja imprez i wydarzeń promujących miejscowe dziedzictwo kulturalne i historyczne			
aktywna promocja oferty i walorów turystycznych gminy		liczba odbiorców docierających do informacji dot. atrakcji turystycznych	wzrost
oznaczenie lokalnych atrakcji turystycznych, przyrodniczych, kulturowych, historycznych i krajobrazowych (zestaw tablic informacyjnych, aplikacja internetowa oraz aplikacja mobilna)			
promocja działalności agroturystycznej			

CEL STRATEGICZNY 14: OCHRONA I PROMOCJA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH ORAZ ZASOBÓW PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH

Tabela 28: Cel operacyjny 14.1. Ochrona zasobów zabytkowych i przyrodniczo-krajobrazowych

Cel operacyjny 14.1. Ochrona zasobów zabytkowych i przyrodniczo-krajobrazowych			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
ochrona i renowacja obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie obiektów lokalnego dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych na terenie gminy 	ilość przedsięwzięć związanych z obiektami dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych	wzrost
wspieranie ochrony obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy			
zagospodarowanie cennych obiektów i terenów oraz obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z ich otoczeniem			

CEL STRATEGICZNY 15: SPRAWNE I NOWOCZESNE DZIAŁANIA PROMOCYJNE

Tabela 29: Cel operacyjny 15.1. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi promocyjnych do komunikacji o ofercie gminy

Cel operacyjny 15.1. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi promocyjnych do komunikacji o ofercie gminy			
Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik*	
wzmacnianie i rozwój marki gminy	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie stopnia identyfikowalności gminy w regionie i ponadregionalnie zwiększenie dostępu do aktualnej informacji dla mieszkańców i odbiorców zewnętrznych 	ilość nowoczesnych oznaczeń lokalnych atrakcji turystycznych, przyrodniczych, kulturowych, historycznych i krajobrazowych	wzrost
kontynuacja i rozwój form współpracy zagranicznej			
wspieranie innowacyjnych rozwiązań poprawiających komunikację mieszkańców z urzędem		ilość wydarzeń związanych z kontaktami zagranicznymi z regionami partnerskimi	wzrost
aktywna promocja oferty turystycznej i inwestycyjnej			
wykorzystywanie nowoczesnych technologii, takich jak media społecznościowe, aplikacje mobilne itp.			

*)

1. W powyższych tabelach przedstawiono mierniki, które zostały wybrane do weryfikacji (ewaluacji) realizacji celów i działań. Zasady ewaluacji bieżącej (on-going) przedstawiono w rozdziale „Monitoring i ewaluacja strategii).

2. Przy doborze sposobu wartościowania mierników przyjęto zasadę „Monitorowania znaczących działań i rezultatów” oraz „Zaangażowania minimum informacji”, w związku z czym za wystarczające uznano, badanie wskaźnika pod kątem charakteru jego zmiany („wzrost”, „spadek”, „brak zmiany”) zamiast ustalania stopnia zmiany. W związku z tym, nie wprowadzono szczegółowych wartości bazowych wskazanych mierników, przenosząc kompetencję ustalenia bazy odniesienia miernika do procesu monitoringu i ewaluacji.

Model Struktury Funkcjonalno-przestrzennej

Zakres i zawartość modelu funkcjonalno-przestrzennego

Zadaniem przedstawionego w niniejszym rozdziale Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest zobrazowanie przyjętej wizji rozwoju, opartej na efektach realizacji celów rozwojowych strategii gminy. Praktyki planistyczne ugruntowały wykorzystanie w dokumentach struktury funkcjonalno-przestrzennej, co wyraża usystematyzowanie wpływu poszczególnych planowanych działań na strukturę przestrzenną gminy.

Budowa modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest wynikiem uwzględnienia wielu elementów, wśród których znajdują się zarówno przyjęte zapisy Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, zaplanowanych kierunków interwencji zawartych w niniejszym dokumencie oraz naturalnych zasobów, wieloletnich procesów urbanistycznych oraz stanu struktury przestrzennej gminy, ale również, dla zapewnienia jednolitości i spójności zapisów strategii lokalnej ze strategiami i politykami nadrzędnymi, uwzględnienia w projekcie strategii rozwoju gminy najważniejszych ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych Strategii Podkarpackie 2030.

Charakterystyka obszarów i kierunków interwencji

Zgodnie z założeniami metodologii opracowania modelu funkcjonalno-przestrzennego przedstawiono opis słowny strategicznych kierunków interwencji, a następnie przedstawiono model graficzny obszarów i kierunków interwencji.

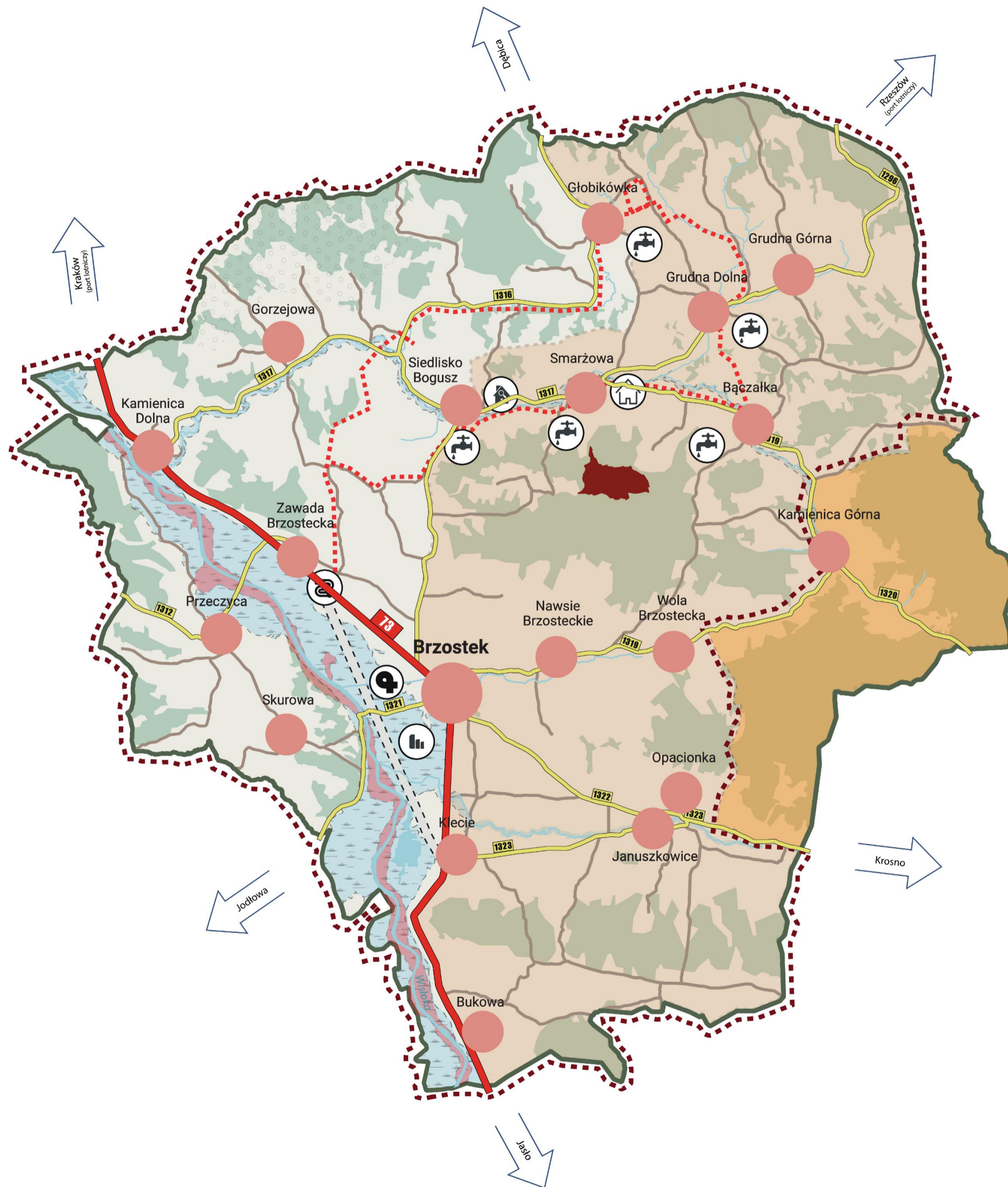
- Miasto i Gmina Brzostek jest gminą położoną w powiecie dębickim w województwo Podkarpackim;
- Gmina skomunikowana jest z innymi regionami przede wszystkim poprzez drogę krajową DK73 oraz sieć dróg powiatowych;
- Plany przestrzenne oraz kierunki interwencji przewidują ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych, które pokrywają cały teren gminy;
- Centralny punkt gminy stanowi miasto Brzostek, położone przy drodze krajowej DK7, pełniące główną rolę w hierarchii systemu osadniczego,
- Obszary przeznaczone pod zabudowę o funkcjach gospodarczych (przemysł i usługi), zaplanowano w sposób tworzący spójną ofertę inwestycyjną – uwzględniającą minimalizację zagrożenia uciążliwości dla położonych w okolicy obszarów mieszkalnych oraz ułatwienia komunikacyjne. Tereny te zlokalizowano w pobliżu Brzostku;
- Względnie duża ilość i zróżnicowany charakter gruntów rolniczych oraz umiarkowane zagrożenie suszą powodują, iż na terenie gminy planuje się interwencję związaną z produkcją rolną;
- Ważnym elementem rozwoju obszaru gminnego jest tworzenie przyjaznych przestrzeni rekreacyjnych - umożliwiających spędzanie czasu wolnego, w tym terenów zielonych.
- Rozbudowa zasobu komunalnego stanowi ważny element wzmacniający potencjał gminy jako miejsca przyjaznego do życia. Zapisy strategii i model funkcjonalno-przestrzenny zakładają kontynuację rozbudowę gminnej sieci kanalizacyjnej;

- Kierunki interwencji strategicznej przewidują również wykorzystanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych i rozwijanie wszelkich form działalności gospodarczej związanej z turystyką;
- Istotnym kierunkiem interwencji, związanym z walorami krajobrazowo-przyrodniczymi jest również Ochrona zasobów zabytkowych i przyrodniczo-krajobrazowych, w tym wspieranie rozwoju bazy noclegowej;
- Gmina Brzostek położona jest na obszarze dorzecza Wisłoki, w tym stolica gminy położona jest w pobliżu rzeki. Okolice Wisłoki objęte są zagrożeniem powodziowym i wymagają uwzględnienia ich w kierunkach strategicznej interwencji;
- Linia brzegowa oraz tereny przylegające do rzeki Wisłoka objęte są ograniczeniami wynikającymi z ustanowionych obszarów Natura 2000;

Powyższe uwarunkowania ujęte zostały na graficznym modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Rysunek 3. Graficzny model Struktury Funkcjonalno - Przestrzennej.

**MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ
GMINY BRZOSTEK**

Hierarchia sieci osadniczej

- Siedziba gminy
- Miejscowości sołeckie
- Drogi krajowe
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne
- Planowany przebieg obwodnicy Brzostku
- Tereny umiarkowanie zagrożone suszą
- Tereny słabo zagrożone suszą
- Tereny leśne
- Rzeki i wody stojące

Obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo:

- Czarnorzecko - Strzeżowski Park Krajobrazowy
- Otulina Parku Krajobrazowego
- Rezerwat przyrody „Kamera”
- Obszary chronionego krajobrazu
- Specjalny obszar ochrony „Wisłoka z dopływami”
- Obszary zagrożony powodzią
- Orientacyjne kierunki destynacji komunikacyjnej

Kierunki planowanych interwencji:

- Tereny inwestycyjne
- Planowana oczyszczalnia ścieków
- Logistyczny hub przeładunkowy
- Centrum Rabacji Galicyjskiej
- Wieś rodzinna Jakuba Szeli
- Nowe sieci kanalizacyjne

Powiązania modelu Funkcjonalno-Przestrzennego w zakresie systemu przyrodniczego

Na obszarze gminy zidentyfikowano następujące formy ochrony walorów przyrodniczych¹:

Parki Krajobrazowe

Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy o powierzchni 25.784 ha, chroniący unikalną przyrodę terenów leżących na pograniczu Pogórza Strzyżowskiego i Dynowskiego. Najwyższe partie Pogórzy wchodzące w skład parku porastają lasy bukowo-jodłowe, należące do regla dolnego - piętra charakterystycznego dla pasm beskidzkich.

Rezerwaty przyrody „Kamera”

Rezerwat leśno-florystyczny, częściowy, o powierzchni 38.01 ha, we wsi Smarżowa – kompleks leśny w szczytowych partiach wzgórz (421 m n.p.m.) zachodniej części Pogórza Strzyżowskiego

Obszary Natura 2000

Program sieci obszarów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej, którego celem jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, uważanych za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Na obszarze gminy Brzostek (obszar rzeki Wisłoki oraz dopływu) na mocy decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) utworzono obszar ochronny:

- Nazwa: Wisłoka z dopływami
- Kod obszaru: PLH180052
- Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa

Obszary Chronionego Krajobrazu

- Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego (woj. podkarpackie) – Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Tarnowskiego z dnia 28 sierpnia 1996 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu województwa tarnowskiego (Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 10, poz. 60). Rozporządzenie to nie zostało zamieszczone w obwieszczeniu Wojewody Podkarpackiego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 31 marca 1999 Nr 5 poz. 100), w związku z czym nie posiada ono mocy prawnej.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego – Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Tarnowskiego z dnia 28 sierpnia 1996 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu województwa tarnowskiego (Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 10, poz. 60). Rozporządzenie to nie zostało zamieszczone w obwieszczeniu Wojewody Podkarpackiego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 31 marca 1999 Nr 5 poz. 100), w związku z czym nie posiada ono mocy prawnej.

Pomniki przyrody

Na obszarach leśnych Gminy znajdują się następujące pomniki przyrody:

- Januszkowice: Dąb szypułkowy – 600-letni

---

¹ Na podstawie Gminnego Programu Ochrony Środowiska

- Zgłobikówka: Dąb szypułkowy – 200-letni
- Smarżowa: Kłokoczka południowa – krzew ciepłolubny

Gleby zlokalizowane w gminie Brzostek należą do średnio urodzajnych. Wśród gleb przeważają gleby płowe, z niewielkim udziałem gleb brunatnych. Gleby tego rodzaju to gleby kwaśne o bardzo niskiej zawartości rozpuszczalnego i dostępnego dla roślin fosforu i potasu. Większość tych gleb zalicza się bonitacyjnie do klas IV a, IV b, V i VI.

W strukturze użytków gruntowych przeważają użytki rolne, których powierzchnia wynosi 8.345 ha, tj. 68,2 % ogólnej powierzchni gminy.

Powiązania modelu Funkcjonalno-Przestrzennego w zakresie systemu osadniczego

Na terenie gminy występuje jedna miejscowość o statusie miasta i jest nią Brzostek. Pozostałe miejscowości oraz osady posiadają charakter wiejski.

Na mapie (rysunek nr 3) Modelu Funkcjonalno-Przestrzennego oznaczono miejscowości gminy Brzostek dokonując ich rozróżnienia pod względem liczby ludności, przy czym podkreśla się, iż najważniejszą funkcję w hierarchii sieci osadniczej pełni ośrodek centralny gminy, którym jest Brzostek.

Powiązania modelu Funkcjonalno-Przestrzennego w zakresie systemu transportowego

Przez teren gminy przebiega droga krajowa Nr 73 Wiśniówka – Jasło (przez gminę Brzostek przebiega prawie 13 km). Charakter krajowy tej drogi powoduje, iż jest to drogą o dużym nasileniu ruchu samochodowego, w tym ciężarowego, w kierunku przejścia granicznego w Barwinku.

Ponadto przez teren gminy Brzostek przebiegają drogi powiatowe będące w Zarządzie Dróg Powiatowych w Dębicy. Należą do nich następujące odcinki:

- nr 1317 Kamienica Dolna – Grudna Górna
- nr 1323 Frysztak – Klecie
- nr 1319 Brzostek – Smarżowa
- nr 1312 Zawadka Brzostecka – Jodłowa
- nr 1316 Głobikowa – Siedliska-Bogusz
- nr 1296 Dębica – Wielopole Skrzyńskie
- nr 1322 Brzostek – Opacionka
- nr 1318 Brzostek – Siedliska-Bogusz
- nr 1321 Brzostek – Skurowa
- nr 1320 Cieszyna – Kamienica Górna

Wskazane ciągi drogowe zapewniają komunikację z innymi regionami strategicznymi zarówno województwa, jak i kraju.

Model wdrażania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek

Model realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek i sposób jego egzekucji jest wypadkową realizacji dwóch nierozłącznych mechanizmów wdrażania, jakimi są:

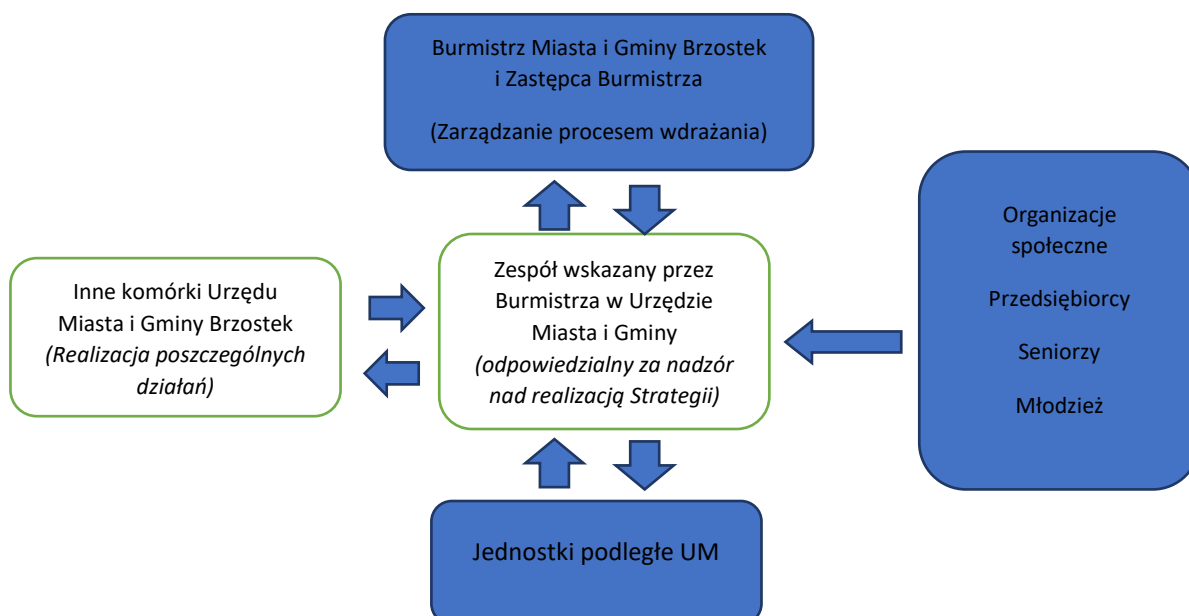
- realizacja poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych wraz z kierunkami działania;
- stałe dokonywanie monitoringu oraz ewaluacji on-going.

Niniejszy dokument strategiczny powstał dzięki inicjatywie lokalnego samorządu, ale zakłada daleko idącą współpracę podmiotów sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego. System wdrażania Strategii zakłada, że kluczową rolę w procesie realizacji poszczególnych zapisów Strategii będą miały wszystkie podmioty, które biorą na co dzień udział w procesie rozwoju Gminy.

Za wdrożenie zapisów niniejszej Strategii, w imieniu i na rzecz gminy, odpowiedzialny jest Organ Wykonawczy – Burmistrz Miasta i Gminy za pośrednictwem Urzędu Gminy Brzostek. Zatem Bezpośredni nadzór nad wdrażaniem strategii należy do Burmistrza Brzostku. Aby proces wdrożenia Strategii rozwoju miał charakter partnerstwa, będzie on opierał się na współpracy jednostek samorządowych, organizacji społecznych, mieszkańców oraz przedsiębiorców. Za koordynację wdrażania poszczególnych zapisów Strategii odpowiedzialni będą wyznaczeni pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Brzostek.

Do zadań wykonawczych należeć będzie: koordynowanie wdrażania poszczególnych działań, a także włączanie w działania wykonawcze interesariuszy, w stopniu zapewniającym partycypację społeczną. W realizacja konkretnych zadań będą zaangażowane komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Brzostek oraz jednostki podległe. Charakter strategii wymaga, aby strategiczne kierunki interwencji i przypadające im cele strategiczne i operacyjne sformułowane były na dużym poziomie ogólności, dlatego też realizacja zadań szczegółowych powinna być wsparta dokumentami wykonawczymi, które stanowią obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące na obszarze Gminy. Dokumenty, a także decyzje wykonawcze, których bazą będą określone w niniejszym Dokumencie strategiczne kierunki interwencji, winny brać pod uwagę właściwe priorytety i powiązania poszczególnych celów strategicznych.

Rysunek 4: Schemat zarządzania procesem wdrażania Strategii

Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Dokumentami wykonawczymi dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2022 - 2030 są obowiązkowe oraz fakultatywne plany lub programy. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, jednym z zadań dokumentu strategii jest ocena ich aktualność i spójności w kontekście zapisów Strategii - w efekcie należy wskazać dokumenty przewidziane do sporządzenia lub zmiany. Poniższa tabela przedstawia zidentyfikowane dokumenty wykonawcze.

Tabela 30: Obowiązujące dokumenty lokalne.

Lp.	Obszar tematyczny	Dokument na poziomie lokalnym	Rekomendacja dotycząca aktualizacji
1	Finanse publiczne	Aktualizowana Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Brzostek	Dokument aktualny
2	Planowanie przestrzenne	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzostek	Dokument aktualny
		Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego	Dokumenty aktualne
3	Energetyka	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Brzostek na lata 2021-2030	Dokument aktualny
4	Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2016-2019 dla Gminy Brzostek	Dokument wymagający aktualizacji
5	Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Plan operacyjny ochrony przed powodzią	Dokument aktualny
		Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Brzostek	Dokument aktualny
		Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzostek na lata 2009-2019	Dokument aktualny
		Program usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest dla Gminy Brzostek	Dokument aktualny
6	Polityka społeczna	Rocznego Program Współpracy Gminy Brzostek z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok.	Dokument aktualny
		Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Brzostek w 2022 roku	Dokument aktualny
		Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzostek na lata 2021-2028	Dokument aktualny

		Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r.	Dokument aktualny
		Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar na lata 2022-2024	Dokument aktualny
		Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek	Dokument aktualny
7	Rozwój lokalny	Strategia Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030	Dokument aktualny
		Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Brzostek na lata 2016-2020	W przypadku podjęcia decyzji o rewitalizacji wymagane opracowanie i uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji

Finansowanie realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek

Zadaniem dokumentu planistycznego, jakim jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek jest określenie wizji, misji i zdefiniowanie celów strategicznych, wskazujących kierunki rozwoju gminy lata 2021-2030. Zaprezentowane w dokumencie wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz, określone założenia strategiczne są podstawą do formułowania ogólnych celów strategicznych. Podkreślenia wymaga fakt, iż strategia jest odpowiedzią na pytanie „dokąd zierzamy?” i „jaki stan chcemy osiągnąć?” w założonym horyzoncie czasowym. Podporządkowanym pod Strategię Rozwoju jest Plan Wykonawczy (plan operacyjny), który detalicznie określa zakres i sposób realizacji poszczególnych celów.

Na etapie planowania operacyjnego następuje szczegółowe definiowanie zadań, zasobów, narzędzi, które będą zaangażowane przez gminę do ich realizacji, a także terminów realizacji i ich odniesienia do okresów budżetowych. W ślad za przedstawioną tezą, w niniejszym podrozdziale Strategii, nie określono budżetów realizacji poszczególnych zadań. Za przyjęciem takiego podejścia przemawia nie tylko horyzont czasowy planowania, który zwiększa niepewności oraz ryzyko nieprawidłowego oszacowania nakładów inwestycyjnych oraz wydatków w długim okresie, ale również przyjęta zasada ogólności i szerokość obszarów interwencji strategicznej. Zgodnie z zasadą ogólności przyjmuje się, iż do realizacji celów strategicznych i przynależnych im celów operacyjnych, może przyczynić się nieokreślona liczba, wielorakich projektów, o charakterze zgodnym z celem nadrzędnym, a wybór sposobów egzekucji celów strategicznych będzie stanowił proces decyzyjny w budżecie w okresie, w którym następować będzie realizacja celu.

Nie bez znaczenia dla możliwości predykcji budżetowej ma także charakter niematerialny („miękki”) – projektów animacyjnych, edukacyjnych, informacyjnych i doradczych, które dominują wśród celów strategicznych. Na etapie planowania strategicznego, nie jest możliwe dokładne zaplanowanie kwestii finansowej. W związku z powyższym, możliwość finansowania zadań realizowanych w ramach Strategii, przedstawiono w formie opisu podstawowych źródeł, z jakich będą mogły pochodzić środki finansowe na pokrycie wydatków, na realizację założeń poszczególnych celów szczegółowych Strategii.

Ponadto, podkreślenia wymaga fakt, iż okres jaki obejmuje Strategia to lata 2022 – 2030, zaś na chwilę opracowywania dokumentu, nie były znane wszystkie wytyczne i instrukcje programów pomocowych UE na okres programowania 2021-2027. W związku z czym, przedstawiony schemat ma charakter przeglądu i wskazuje na potencjalne źródła i możliwości wykorzystania finansowana ze środków funduszy pomocowych UE.

Wśród najważniejszych środków finansowania wymienia się w szczególności:

- środki z budżetu gminy,
- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki funduszy celowych,
- fundusze europejskie dostępne w ramach, m.in.:
  - Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego służącego wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej.
  - Funduszu Spójności służącego redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju.

- Europejskiego Funduszu Społecznego służącego zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.
- Funduszu Sprawiedliwej Transformacji służącego łagodzeniu skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.
- inne fundusze ze źródeł europejskich np. fundusze norweskie oraz fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym potencjalnie: formuła partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz fundusze sektora pozarządowego,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach linii budżetowych, np. tarcz antykryzysowych

Spójność Strategii Rozwoju Miast i Gminy Brzostek z innymi dokumentami strategicznymi

Rola i charakter regionalnych dokumentów wymaga od tych, pełnej zgodności, związku i braku sprzeczności z zapisami dokumentów strategicznych poziomów wyższych. W ramach prac nad przedmiotową Strategią, dokonano analizy jej zgodności z założeniami dokumentów strategicznych, istniejących na poziomie regionalnym i krajowym.

- W odniesieniu do poziomu krajowego, wykazano natomiast związek przede wszystkim z „Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030”, która stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa;
- W odniesieniu do poziomu województwa, analizę oparto o dokument Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030;
- W odniesieniu do poziomu powiatu, analizę oparto o dokument Strategia rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025

Ponadto określone w niniejszej strategii cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne i kierunki w żadnym z kierunków działań nie naruszają **Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły** (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 poz. 1911 i 1958) oraz **Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły** (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. poz. 1841).

Poniżej zamieszczono tabele zawierające logikę wzajemnych powiązań pomiędzy celami zawartymi w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030, a poszczególnymi wskazanymi powyżej dokumentami strategicznymi.

Spójność z dokumentami na poziomie krajowym

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego została przyjęta uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030" (M.P. z roku 2019 poz. 1060). W tabeli zaprezentowano powiązanie celów niniejszej Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Powiązanie celów wskazano za pomocą numerów, gdzie CG – cel główny, CS – oznacza Cel strategiczny, CO – Cel Operacyjny.

Tabela 31. Mapa powiązania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030		Powiązania celów Strategii Rozwoju Gminy Brzostek
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,		
1.1.	Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo- wschodnia polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją.	CG
1.2.	Zwiększenie wykorzystania potencjału miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.	-
1.3.	Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego śląska	-
1.4.	Przeciwdziałanie kryzysom w obszarach zdegradowanych	CS9
1.5.	Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszenie atrakcyjności inwestycyjną obszarów.	CS5, CS6, CD8, CS10, CD13, CS15
Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych		
2.1.	Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	CS1, CS2, CS3, CS8, CS12
2.2.	Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	CS4, CS5, CS13
2.3.	Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych specjalizacjach	CS4, CS8, CO12.1
Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażanie polityk ukierunkowanych terytorialnie.		
3.1.	Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem	CS6
3.2.	Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.	CS15
3.3.	Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	CS6, CS15
3.4.	Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej	CG

źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 jest powiązana i spójna z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Plany gospodarowanie wodami na obszarach dorzeczy, plany zarządzania ryzykiem powodziowym oraz zapobiegania suszy

Ustawa Prawo wodne stanowi w art. 326 ust.1, iż między innymi w strategii gminy uwzględnia się ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, to jest ustalenia zawarte w **planach gospodarowanie wodami na obszarach dorzeczy, w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz przeciwdziałania suszy**

Teren dorzecza Wisłoki objęty jest postanowieniami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły.

Na podstawie zapisu art. 166 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 poz. 2233 ze zm.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w strategii rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy.

W dokumencie Diagnozy Społeczno-Gospodarczej zweryfikowano i zidentyfikowano w szczególności informacje na podstawie art. 169 ust. 2 pkt 2 Prawa wodnego, tj. obszary szczególnego zagrożenia powodzią i stwierdzono oraz obszary zagrożenia suszą.

Obszary zagrożone powodzią oraz zagrożone suszą wskazano na Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej (Rysunek nr 3). Niniejsza strategia nie przewiduje realizacji jakichkolwiek celów i związanych z nimi kierunków działań na terenach zagrożonych powodzią.

Niezależnie od powyższego, przedstawione poniżej cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne obejmują obowiązki i zadania nałożone na samorząd gminny na podstawie art. 163 ust. 1 Prawa Wodnego, poprzez właściwe kształtowanie polityki kształtowania ładu przestrzennego oraz gospodarowania wodami.

Tabela 32. Cele strategiczne i operacyjne związane z prawidłową gospodarką wodną oraz zapobieganiem skutkom zmian klimatu.

Cel strategiczny	Cel operacyjny Kierunek działania
Cel strategiczny 10: dostosowanie zasad kształtowania ładu przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców	Cel operacyjny 10.1. Przyjazna polityka kształtowania ładu przestrzennego Kierunek działania: <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie w działaniach planistycznych wymogów planów zarządzania ryzykiem powodziowym
Cel strategiczny 11: ograniczanie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	Cel operacyjny 11.3. Dbłość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione Kierunki działań Kierunek działania: <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie w działaniach planistycznych prawidłowego balansu przestrzeni przeznaczonych pod przedsięwzięcia inwestycyjne z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo (zrównoważony rozwój) • tworzenie terenów rekreacyjnych do spędzania czasu wolnego (tereny zielone, skwery, zadrzewienia, zieleńce, ścieżki zdrowia) • wspieranie retencjonowania wód opadowych na terenie gminy

źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 jest powiązana z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 jest spójna ze Strategią rozwoju województwa - Podkarpackie 2030.

Spójność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym

Strategia rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025

Strategia rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025 przyjęty został uchwałą nr XXX Rady Powiatu Dębickiego z dnia 26 lutego 2014 r. W poniższej tabeli przedstawiono powiązanie celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 z celami Strategii rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025. Cele zbieżne, wzajemnie na siebie oddziałujące oraz zależne zaznaczono kolorem zielonym.

Tabela 34. Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 oraz Strategii rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025.

Punkty zgodności		1. Sprzyjające warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, zwłaszcza wynikające z zasobów endogenicznych i administrowanych brand przemysłu			2. nowoczesna infrastruktura techniczna i dostępność komunikacyjna powiatu sprzyjająca intensyfikacji zewnętrznych i umocnieniu wewnętrznych społeczno-gospodarczych powiązań sieciowych			3. wysoka atrakcyjność lokalizacyjna powiatu, w tym korzystne warunki dla rozwoju zawodowego młodzieży					
		1.1. Nowe i ulepszonych miejscowych przemysłów przydatnych dla lokalnej przedsiębiorczości (w tym lokalny rozwój rzemiosła artystycznego, rzemiosła i rzemiosła rzemieślniczych)	1.2. Nowe i ulepszone oferty i usługi (i usługi) przedsiębiorczości	1.3. Nowe i ulepszone podmioty gospodarcze	2.1. Dobra dostępność komunikacyjna do infrastruktury technicznej i usług publicznych	2.2. Nowoczesna infrastruktura techniczna i usługi publiczne	2.3. Wysoka atrakcyjność i nowoczesność usług publicznych	3.1. Wysoka jakość i atrakcyjność oferty edukacyjnej i zawodowej młodzieży	3.2. Wysoka jakość i atrakcyjność oferty kulturalnej i rekreacyjnej	3.3. Wysoka atrakcyjność i nowoczesność oferty edukacyjnej i zawodowej młodzieży	3.4. Nowe i ulepszone oferty edukacyjne i zawodowe		
CS.1. Wysoka jakość edukacji i opieki nad dziećmi	CO. 1.1. Rozwój i modernizacja oferty placówek oświatowych na poziomie podstawowym												
	CO. 1.2. Rozwój i modernizacja oferty placówek opieki nad dziećmi												
CS.2. Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej	CO. 2.1. Zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej												
	CO. 2.2. Zwiększenie partycypacji społecznej												
	CO. 2.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną												
CS.3. Rozwój infrastruktury społecznej	CO. 3.1. Poprawa dostępności do usług i obiektów publicznych												
	CO. 3.2. Poprawa dostępności do świadczeń i programów zdrowotnych												
	CO. 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy												
CS.4. Działania na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy	CO. 4.1. Wspieranie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej												
	CO. 4.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej												
CS.5. Rozwój atrakcyjności inwestycyjnej gminy	CO. 5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy												
CS.6. Działania na rzecz usprawnienia komunikacji gminy i otoczeniem	CO. 6.1. Zwiększenie możliwości mobilności lokalnej społeczności												
CS.7. Dalszy rozwój wodociągów i kanalizacyjnych na terenie gminy	CO. 7.1. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych												
CS.8. Promowanie i realizacja modelu "smart villages"	CO. 8.1. Prowadzenie programów z zakresu realizacji modelu "smart villages"												
CS.9. Rewitalizacja terenów zdegradowanych	CO. 9.1. Prowadzenie programów rewitalizacji terenów zdegradowanych												
CS.10. Wdrażanie zasad kształtowania i przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i	CO. 10.1. Przydatna polityka kształtowania i przestrzennego												
CS.11. Ograniczenie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	CO. 11.1. Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii oraz działań oszczędzających zasoby energetyczne												
	CO. 11.2. Zwiększanie intensywności realizacji programów zmniejszających wpływ człowieka na naturę												
	CO. 11.3. Obakość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione												
CS.12. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	CO. 12.1. Wspieranie ekologicznych gospodarstw rodzinnych i mikro oraz małych przedsiębiorstw w działaniach na rzecz ochrony środowiska												
	CO. 12.2. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców												
CS.13. Wspieranie rozwoju turystyki na terenie gminy Brzostek	CO. 13.1. Wspieranie rozwoju bazy noclegowej dostępnej na terenie gminy												
	CO. 13.2. Wspieranie rozwoju usług turystycznych na terenie gminy												
CS.14. Ochrona i promocja obiektów zabytkowych oraz zasobów przyrodniczo-krajoznawczych	CO. 14.1. Ochrona zasobów zabytkowych i przyrodniczo-krajoznawczych												
CS.15. Sprawne i nowoczesne działania promocyjne	CO. 15.1. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi promocyjnych do komunikacji o ofercie gminy												

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 jest powiązana z celami Strategia rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025 i jest z nią spójna.

Monitoring i ewaluacja strategii

Monitoring i ewaluacja stopnia realizacji Strategii powinny być powiązane z procesem wdrażania i realizacji dokumentu. Zależność ta wynika z faktu, iż ocena stopnia realizacji musi być oparta o systematyczne zbieranie oraz analizowanie ilościowych i jakościowych danych, dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta i Gminy Brzostek.

Głównym celem monitoringu jest systematyczne zbieranie informacji na temat postępów w zakresie realizacji poszczególnych zapisów strategii. Stopień skomplikowania założeń dokumentu strategicznego oraz duża liczba czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które wpływają na stopień realizacji poszczególnych zaplanowanych przedsięwzięć powoduje, że monitoring ma również na celu umożliwienie modyfikacji zapisów Strategii. Jest tak zwłaszcza w przypadku zmieniających się czynników zewnętrznych. Systematyczne pomiary wartości poszczególnych wskaźników pozwolą na ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów operacyjnych. Niniejszy dokument zawiera 16 celów strategicznych dla których przyporządkowano cele operacyjne. Każdy z celów operacyjnych ma przypisane standaryzowane wskaźniki.

Ocena stopnia realizacji Strategii powinna być wykonywana nie rzadziej niż raz na dwa lata. Odpowiedzialna za nią będzie wyznaczona komórka w Urzędzie Miasta i Gminy Brzostek, która będzie odpowiedzialna za nadzór nad realizacją Strategii Rozwoju. Zakłada się, iż przyjęty przez Gminę model monitorowania realizacji strategii, poprzez przedstawianie rozliczenia poszczególnych mierników w corocznym raporcie o stanie gminy będzie kontynuowany i pełnić będzie rolę ewaluacji bieżącej (on-going).

Tabela 35. Monitoring i ewaluacja Strategii.

Zadanie	Realizator	Termin
Realizacja poszczególnych celów Strategii.	Komórka w Urzędzie Miasta i Gminy Brzostek odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii	Cały okres programowania Strategii – od 2021 do 2030 roku
Zbieranie informacji na temat realizowanych zadań przyjętych w Strategii.	Komórka w Urzędzie Miasta i Gminy Brzostek odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii.	2024 rok
		2026 rok
		2028 rok
		2030 rok
Opracowanie raportów monitoringowych dot. realizacji Strategii.	Komórka w Urzędzie Miasta i Gminy Brzostek odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii.	2024 rok
		2026 rok
		2028 rok
		2030 rok
Przedstawienie raportów Radzie Miejskiej oraz upublicznianie raportów monitoringowych na stronie internetowej	Komórka w Urzędzie Miasta i Gminy Brzostek odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii.	2024 rok
		2026 rok
		2028 rok
		2030 rok

Literatura

1. Strategia rozwoju gminy. Poradnik praktyczny, red. D. Hoikins, Warszawa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 2021;
2. Strategia rozwoju gmin wiejskich na terenach przyrodniczo cennych, red. K. Dubel, Krosno, Fundacja Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi, 1999;
3. K. Obłój, Strategia Organizacji, Warszawa, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, 2001;
4. Zarządzanie strategiczne. Kształtowanie konkurencyjności współczesnych organizacji, red. A. Lozano Plantoff, K. Gadomska-Lila, Szczecin, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2018;
5. Tworzenie modeli biznesowych. Podręcznik wizjonera, red. A. Osterwalder, Y. Pigneur, Gliwice, Helion, 2012;
6. M. Kłodziński, Znaczenie i potrzeba tworzenia strategii rozwoju gminy, Warszawa, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, 2009;
7. P. Drucker, Innowacja i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady, Warszawa, PWE, 1992;
8. R. Borowicz, Wyzwania nowych czasów, Warszawa, Polska Akademia Nauk, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, 1993;
9. Planowanie strategiczne jako narzędzie realizacji celów organizacji, PM Group, Warszawa, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów;
10. J. Tutaj, Strategie rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego, „Społeczności Lokalne. Studia Interdyscyplinarne”, Politechnika Wrocławska, 2018;
11. T. Wołowicz. D. Reśko, Strategia rozwoju gminy jako narzędzie zarządzania zmianą gospodarczą, Zeszyty Naukowe WSEI seria: EKONOMIA, Lublin, 2012;
12. G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, Warszawa, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, 1996;
13. Strategie rozwoju organizacji, red. A. Szplit, Kraków, Antykwa, 2002;
14. M. Romanowska, Alianse strategiczne przedsiębiorstw, Warszawa, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, 1997;
15. Planowanie strategiczne, red. A. Klasik, Warszawa, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 1993;
16. Myślenie strategiczne, Y. Allaire, M. Firsirotu, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000;
17. M.J. Hatch, Teoria Organizacji, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002;
18. E. Kwiatkowski, Neoklasyczne teorie zatrudnienia, PWN, Warszawa. 1998;
19. R. Borowicz, „Wyzwania nowych czasów” PAN, IrWiR, Warszawa, 1993;
20. M. Kondas, Turystyka biznesowa w Polsce, MICE Poland, 2008;
21. M. Mulawa, Gospodarka komunalna misją samorządu terytorialnego w Polsce, Zeszyty naukowe UMCS;
22. B. Borowska-Beszta, U. Bartnikowska, K. Ćwirynkało, Analiza wtórna jakościowych danych zastanych, Jakościowe Badania Pedagogiczne, Toruń, 2017;
23. Z. Bednarowska, Desk research – wykorzystanie potencjału danych zastanych w prowadzeniu badań marketingowych i społecznych, Marketing i Rynek, 2015;
24. Cudowska-Sojko, A., Rola Turystyki w Rozwoju Regionu - Aspekt Teoretyczny, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2011;
25. Johnson, G., Whittington, R., Scholes, K., Angwin, D., Regner, P., Exploring Strategy, Pearson Education Limited, Edynburg, 2014;

Spis rysunków

Rysunek 1: Relacja czynników SWOT	14
Rysunek 2. Model graficzny Strategii Rozwoju Gminy Brzostek.	17
Rysunek 3. Graficzny model Struktury Funkcjonalno - Przestrzennej.....	35
Rysunek 4: Schemat zarządzania procesem wdrażania Strategii.....	38

Spis tabel

Tabela 1. Mocne strony Miasta i Gminy Brzostek.....	9
Tabela 2. Słabe strony Miasta i Gminy Brzostek.	11
Tabela 3. Szanse rozwojowe Miasta i Gminy Brzostek.....	12
Tabela 4. Zagrożenia rozwojowe Miasta i Gminy Brzostek.....	13
Tabela 5: Cel operacyjny 1.1. Rozwój i modernizacja oferty placówek oświatowych na poziomie podstawowym	18
Tabela 6: Cel operacyjny 1.2. Rozwój i modernizacja oferty placówek opieki nad dziećmi	18
Tabela 7: Cel operacyjny 2.1. Zwiększanie dostępu do oferty kulturalnej.....	19
Tabela 8: Cel operacyjny 2.2. Zwiększanie partycypacji społecznej.....	19
Tabela 9: Cel operacyjny 2.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną.....	19
Tabela 10: Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności do usług i obiektów publicznych	20
Tabela 11: Cel operacyjny 3.2. Poprawa dostępności do świadczeń i programów zdrowotnych.....	20
Tabela 12: Cel operacyjny 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy	20
Tabela 13: Cel operacyjny 4.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej.....	21
Tabela 14: Cel operacyjny 4.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej	21
Tabela 15: Cel operacyjny 5.1. Zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	22
Tabela 16: Cel operacyjny 6.1. Zwiększenie możliwości mobilności lokalnej społeczności	23
Tabela 17: Cel operacyjny 7.1. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych	24
Tabela 18: Cel operacyjny 8.1. Prowadzenie programów z zakresu realizacji modelu "smart villages".....	25
Tabela 19: Cel operacyjny 9.1. Prowadzenie programów rewitalizacji terenów zdegradowanych.....	26
Tabela 20: Cel operacyjny 10.1. Przyjazna polityka kształtowania ładu przestrzennego	27
Tabela 21: Cel operacyjny 11.1. Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii oraz działań oszczędzających zasoby energetyczne	28
Tabela 22: Cel operacyjny 11.2. Zwiększanie intensywności realizacji programów zmniejszających wpływ człowieka na naturę	28
Tabela 23: Cel operacyjny 11.3. Dbłość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione.....	29
Tabela 24: Cel operacyjny 12.1. Wspieranie ekologicznych gospodarstw rolnych i mikro oraz małych przedsiębiorstw w działaniach na rzecz ochrony środowiska	30
Tabela 25: Cel operacyjny 12.2. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	30
Tabela 26: Cel operacyjny 13.1. Wspieranie rozwoju bazy noclegowej dostępnej na terenie gminy ..	31
Tabela 27: Cel operacyjny 13.2. Wspieranie rozwoju usług turystycznych na terenie gminy	31
Tabela 28: Cel operacyjny 14.1. Ochrona zasobów zabytkowych i przyrodniczo-krajobrazowych	32
Tabela 29: Cel operacyjny 15.1. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi promocyjnych do komunikacji o ofercie gminy.....	32
Tabela 30: Obowiązujące dokumenty lokalne.	39

Tabela 31. Mapa powiązania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego.....	44
Tabela 32. Cele strategiczne i operacyjne związane z prawidłową gospodarką wodną oraz zapobieganiem skutkom zmian klimatu.....	45
Tabela 33. Macierz powiązań i zależności Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030.....	46
Tabela 34. Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzostek na lata 2021-2030 oraz Strategii rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025.....	48
Tabela 35. Monitoring i ewaluacja Strategii.....	49